

Olomoucký kraj

Městská knihovna
T. G. Masaryka
Šumperk

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
T. G. MASARYKA Šumperk

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2024

Obsah

1 ÚVODEM.....	5
2 SLUŽBY UŽIVATELŮM.....	7
2.1 Počet registrovaných uživatelů.....	7
2.2 Počet návštěv.....	8
2.3 Výpůjčky.....	8
2.4 Meziknihovní výpůjční služby.....	11
3 KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ AKCE.....	12
3.1 Půjčovna pro dospělé.....	13
3.2 Ilustrační fotografie z kulturních akcí knihovny.....	16
3.3 Půjčovna pro mládež.....	22
3.4 Fotografie z festivalu Kniha v lázni 2024.....	24
3.5 Město čte knihu 2024.....	26
3.6 Mezinárodní spolupráce.....	33
3.7 Pronájmy sálů a kluboven.....	34
4 TVORBA KNIHOVNÍCH FONDŮ A INFORMAČNÍCH ZDROJŮ.....	35
4.1 Knihovní fond a přírůstky.....	35
4.2 Odpisy knihovních fondů.....	37
4.3 Knihovnický systém Verbis.....	37
4.4 Spolupráce s vyššími typy knihoven.....	37
5 SLUŽBY KNIHOVNÁM, REGIONÁLNÍ ČINNOST PRO STŘEDISKO ŠUMPERK.....	39
5.1 Evidence knihovních fondů ve středisku Šumperk.....	39
5.2 Revize knihovních fondů.....	41
5.3 Výměnné fondy.....	41
5.4 Meziknihovní výpůjční služba (MVS).....	41
5.5 Výpůjční činnost knihoven ve středisku Šumperk.....	42
5.6 Kulturní akce knihoven ve středisku Šumperk.....	43
5.7 Personální a prostorové změny.....	46
5.8 Vzdělávání knihovníků.....	47
5.9 Úspěchy knihovnice střediska Šumperk.....	47
6 HOSPODAŘENÍ MĚSTSKÉ KNIHOVNY T. G. MASARYKA ŠUMPERK ZA ROK 2024.....	48
6.1 Výnosy.....	48
6.2 Náklady.....	49
6.3 Hospodaření s peněžními fondy.....	50
7 ZÁVĚR.....	51

Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk (MK TGM Šumperk) zajišťovala knihovnické a další služby občanům města v hlavní budově na ul. 28. října 1 a na pobočce v Klubu důchodců ve společenském středisku Sever.

Knihovna působila jako metodické centrum pro zajištění regionálních služeb všem veřejným knihovnám regionu Šumpersko (celkem 88 knihoven). Pracoviště střediska Šumperk pečovalo o 35 knihoven v okolí Šumperka, při zajištění regionálních služeb dalším knihovnám spolupracovala Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk se střediskovými knihovnami v Hanušovicích, Lošticích, Mohelnici, Úsově a Zábřehu.

Na pracovištích MK TGM Šumperk bylo zaregistrováno celkem 4012 uživatelů, z tohoto počtu bylo 1 250 dětí do 15 let. Celkový počet fyzických návštěv knihovny činil 74 780, z čehož 50 519 návštěv bylo za účelem půjčování, 1 016 návštěv internetu a 10 155 návštěvníků přišlo na kulturní a 10 989 na vzdělávací akce. On-line virtuálních návštěv (zobrazení on-line katalogu) bylo 75 242. Evidujeme také akce, kde pořadatelem není MK TGM Šumperk – těch se zúčastnilo 2 101 osob. Půjčeno bylo celkem 247 921 dokumentů a 1 670 e-výpůjček (e-knih a e-audioknih).

Přírůstek knihovních fondů činil 2 709 knih, 191 audioknih na CD a 25 deskových her, nabídku doplňovalo 101 titulů periodik a pět titulů denního tisku. Z knihovních fondů bylo v roce 2024 odepsáno 2 155 jednotek. Stav knihovních fondů k 31. 12. 2024 činil 122 446 knihovních jednotek, z toho 81 832 jednotek představovaly knihy a ostatní dokumenty pro Městskou knihovnu T. G. Masaryka Šumperk a 40 614 jednotek výměnné fondy v okrese Šumperk.

Do společné databáze v programu Verbis byly zapisovány záznamy Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk a dalších knihoven. Databáze knihovních fondů sloužila pro provoz elektronického katalogu Portaro (www.katalogspk.cz) a současně k provozování elektronického protokolu o výpůjční činnosti městské knihovny, pobočky Sever v Klubu důchodců a části knihoven střediska Šumperk. Záznamy z elektronického katalogu byly exportovány do Souborného katalogu ČR (www.caslin.cz).

Uspořádáno bylo 766 kulturních a vzdělávacích pořadů, spolupořadatelé jsme byli u 29 akcí. Pokračovala také výměna kulturních akcí s knihovnami ve městech Nysa a Głucholazy. V roce 2024 se konal 20. ročník literárního a filmového festivalu Město čte knihu (www.mestocteknihu.cz), který byl věnován spisovateli Zdeňku Svěrákovi, a 3. ročník festivalu Kniha v lázni, kde veřejnosti četli spisovatelé: Jáchym Topol, Karin Lednická, Petra Procházková a Markéta Pilátová.

Činnost knihovny zajišťovali pracovníci s celkovým úvazkem 15,65, z toho bylo 2,4 úvazku financováno z příspěvku Olomouckého kraje na výkon regionálních funkcí.

Obrázek č. 1: Kávoový dýchánek, 23. 5. 2024

2 SLUŽBY UŽIVATELŮM

2.1 Počet registrovaných uživatelů

Knihovna	Rok		
	2024	2023	2022
Celkem	4 012, z toho 1 250 dětí	3 881, z toho 1 177 dětí	3 783, z toho 1 146 dětí

Tabulka č. 1: Počet registrovaných uživatelů

V posledních třech letech došlo k postupnému nárůstu registrovaných čtenářů, především dětských čtenářů do 15 let. Důvodem byl návrat části čtenářů, kteří do knihovny nějakou dobu nechodili, a také narůstající ceny knih. Registrovali se i zcela noví čtenáři ze všech věkových skupin (i díky možnosti půjčovat e-knihy).

Malá pobočka v Klubu důchodců ve středisku Sever má otevřeno 1x týdně tři hodiny. Evidujeme tam cca 60 pravidelných čtenářů, kteří jsou zahrnuti ve společné statistice. Jedná se především o seniory z blízkého okolí a členy klubu důchodců.

Ve školním roce 2024/2025 byla opět uspořádána akce Poprvé do školy, poprvé do knihovny. V roce 2024 využilo možnosti bezplatné registrace pro prvňáčky 174 dětí, což byl nepatrný pokles oproti loňskému roku. Z některých škol se přihlásily celé první ročníky.

Knihovna	Počet čtenářů	% z obyvatel města	Počet dětských čtenářů	% dětí z počtu čtenářů
Mohelnice	1 044	10,4	256	24,5
Šumperk	4 012	15,67	1 250	31,16
Zábřeh	1 917	14,2	461	24

Tabulka č. 2: Srovnání počtu čtenářů s knihovnami ve městech Mohelnice a Zábřeh

Ve všech ukazatelích na tom byla MK TGM Šumperk lépe než srovnávané knihovny. Podíl procent z obyvatel města se zvýšil a obzvlášť podíl dětských čtenářů díky práci se školními kolektivy neustále narůstá.

Velmi významnou skupinu čtenářů v půjčovně pro dospělé tvoří senioři, hlavně ženy. Ty upřednostňují oddechové romány. Stále více sledujeme nárůst čtenářů i z řad lidí v produktivním věku, kteří si půjčují hlavně bestsellery, thrillery a romány českých autorů. Mnoho z nich využívá i možnost půjčení e-knih a nově i e-audioknih. Maturita přivedla do knihovny studenty ze všech středních škol, nejvíce je pak zastoupeno blízké gymnázium a obchodní akademie.

2.2 Počet návštěv

Rok	2024	2023	2022	2021	2020
Fyzické návštěvy celkem	74 780	71 135	67 591	48 327	44 748
Z toho:					
půjčování	50 519	48 618	46 546	37 491	37 066
PC s přístupem k internetu	1 016	889	665	269	628
kulturní a vzdělávací akce	21 144	19 503	19 064	9 972	6 339
akce, kde knihovna není pořadatelem	2 101	2 125	1 316	595	715
Virtuální návštěvy (on-line katalog)	75 242	66 549	104 542	75 535	61 789

Tabulka č. 3: Počet fyzických a virtuálních návštěv

Ve všech sledovaných položkách došlo v roce 2024 k malému nárůstu. U virtuálních návštěv byl výjimkou rok 2022, kdy byl počet návštěvníků on-line katalogu Portaro ovlivněn zvýšenou aktivitou spamovacích robotů. V roce 2023 byl dodavatelem knihovnického systému implementován filtr, který toto nežádoucí ovlivnění statistiky omezil. Zanedbatelný pokles byl zaznamenán u akcí, kde knihovna nebyla hlavním pořadatelem.

2.3 Výpůjčky

	2024	Rozdíl (+/- 2023)	Prolongace (z celku výp.)	Podíl z celku	Prezenčně (z celku výp.)	Rozdíl (+/- 2023)
MK TGM celkem	247 921	+7 377	132 586	53,48 %	1 834	-185
Z celku výpůjček:						
periodika	18 954	-5 763		7,6 %		
zvukové knihy	5 164	+900		2,1 %		
e-výpůjčky	1 670	+436				
hry	441	+124				

Tabulka č. 4: Výpůjčky

Hodnoty výpůjček se v minulém roce v některých kategoriích snížily. Pokles sledujeme hlavně u periodik. Některé časopisy a také denní tisk přestaly vycházet v tištěné podobě. Určitě zde hrálo roli i čtení článků na internetu. Po loňském poklesu je překvapivý opětovný nárůst oblíbenosti zvukových knih na fyzických nosičích.

Dále rostl počet elektronických výpůjček, který byl způsobený vzrůstajícím zájmem čtenářů o e-knihy a také novou službou půjčování e-audioknih, kterou jsme spustili v září 2024 (stále je

omezen počet výpůjček z důvodu finanční náročnosti pro knihovnu, jinak by byl nárůst ještě větší). Mnoho čtenářů vítá možnost číst nebo poslouchat knihy na svých zařízeních bez nutnosti fyzické návštěvy knihovny.

Čtenáři také stále více využívají možnost si požadovanou knihu zarezervovat, pokud je právě půjčená. Zachovali jsme možnost bezplatné objednávky volných knih, kterou čtenáři nadále využívali.

Nově jsme se v září připojili k projektu DNNT (díla nedostupná na trhu). Registrovaní čtenáři naší knihovny mají možnost si vzdáleně přečíst plné texty dokumentů nedostupných na trhu.

Knihovna pravidelně rozšiřuje i nabídku deskových her. V roce 2024 byly hry půjčeny 441x, což je podstatně více než v roce 2023 (317 výpůjček). Nejčastěji půjčované jsou Albi tužky (27x), Ubongo (12x), Cortex pro děti (11x) a Mlsné medvědí příběhy (10x).

Nejčtenější autoři v půjčovně pro dospělé

- Vlastimil Vondruška (764 výpůjček)
- Táňa Keleová-Vasilková (640 výpůjček)
- Dominik Dán (615 výpůjček)
- Hana Marie Körnerová (529 výpůjček)
- Robert Bryndza (520 výpůjček)

Nejvíce čtení jsou stále čeští a slovenští autoři. Počet výpůjček jednotlivých autorů je ovlivněn množstvím nakoupených exemplářů. Z autorek jsou to stále Táňa Keleová-Vasilková, Hana Marie Körnerová, Alena Jakoubková, Katarína Gillerová, Alena Mornštajnová, Markéta Harasimová a stále také Vlasta Javořícká. Z autorů pak především Vlastimil Vondruška, Dominik Dán, Stanislav Česka a Patrik Hartl. Z cizích autorů již několik let vede Robert Bryndza.

V půjčovně KD Sever jsou to především autorky pro ženy: Sandra Brown (76x), Keleová-Vasilková (66x), Jakoubková (57x), Harasimová (55x). Z autorů se nejčastěji půjčují knihy Vlastimila Vondrušky (51x) a také thrillery Roberta Bryndzy (58x).

Nejčtenější knihy v půjčovně pro dospělé

Na první místo se opět vrátila maturitní četba, a to Moliérův Lakomec. Nejvíce čtené jsou české a slovenské romány a dále pak thrillery od Roberta Bryndzy.

- Molière – Lakomec (61x)
- Robert Bryndza – Mlha nad Shadow Sands (51x), Osudné svědectví (47x), Smrtící tajnosti (46x)
- Alena Mornštajnová – Les v domě (46x)
- Kateřina Tučková – Bílá Voda (44x)
- Robert Bryndza – Tíživé ticho (44x)
- Karin Lednická – Šikmý kostel 2. díl (42x)

Nejčtenější autoři v půjčovně pro mládež

- Jeff Kinney (492 výpůjček)
- Jim Davies (318 výpůjček)
- René Goscinny (213 výpůjček)
- J. K. Rowlingová (204 výpůjček)
- z českých autorů Zdeněk Miler (306 výpůjček), Zuzana Pospíšilová (286 výpůjček)

Nejčtenější knihy v půjčovně pro mládež

Již několik let se nejvíce čtou knihy Jeffa Kinneyho – Deník malého poseroutky (další díly stále vycházejí) –, humoristický komiks Garfield (stále vycházejí nové) od Jima Daviese a J. K. Rowlingové Harry Potter (více dílů), nově se k nim přidala manga série Pokémon.

Nejpůjčovanější periodika

- pro dospělé – Mladá fronta Dnes, Téma, Právo, Reflex, Týdeník Květy a Burda
- pro mládež – Čtyřlístek, Kačer Donald, Tom a Jerry, Simpsonovi

Nejrezervovanější tituly na půjčovnách

Nejvíce žádané jsou knihy českých autorů.

- Karin Lednická – Šikmý kostel 1. díl (32x), 2. díl (30x)
- Patrik Hartl – Gazely (22x)
- Robert Bryndza – Anděl smrti (21x)
- Štěpán Javůrek – Sudetský dům 1. i 2. díl (21x)

Nadále zůstává podíl literatury uložen mimo volný výběr v depozitáři v suterénu. Jedná se o knihy staršího vydání či duplicitní výtisky (četba do školy). Uživatelé mohou knihy najít

prostřednictvím elektronického katalogu.

Ze 78 541 svazků bylo ke konci roku 2024 mimo volný výběr uloženo 14 161, to je 18 %.

2.4 Meziknihovní výpůjční služby

	2024	2023	2022	2021
Jiným knihovnám z vlastních fondů zapůjčeno	634	686	425	403
Z jiných knihoven v ČR kladně vyřízeno	102	117	106	102
Ze zahraničí vyřízeno mezinárodní výpůjční službou	0	0	0	0

Tabulka č. 5: Meziknihovní služby

Meziknihovní výpůjční služby (MVS) jiným knihovnám z našeho fondu drobně klesly, nejvíce tuto službu využívaly knihovny Velké Losiny, Bratrušov a Postřelmov. Pro naše čtenáře z jiných knihoven je to již poslední roky podobné, nejvíce objednáváme z Vědecké knihovny v Olomouci. Katalogizační záznamy se exportují do Souborného katalogu ČR (www.caslin.cz), který pro veřejné knihovny představuje často využívanou pomůcku pro MVS.

3 KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ AKCE

Celkem bylo uspořádáno 766 kulturních a vzdělávacích akcí. Převážná část akcí byla uskutečněna pro školní kolektivy v rámci rozvíjení čtenářské gramotnosti dětí, pravidelně se konaly také akce pro děti i dospělé ve volném čase. V hlavní budově se nacházejí dva sály pro pořádání kulturních akcí, velký sál pro cca 180 lidí a malý sál pro cca 80 lidí. Knihovní prostory využívají i jiné firmy a organizace. V roce 2024 proběhlo 29 akcí nepořádaných knihovnou, kterých se zúčastnilo 2 101 návštěvníků.

Oproti minulému roku došlo k dalšímu nárůstu počtu kulturních a vzdělávacích akcí (+71). Největší zájem je o přednášky a autory z regionu.

V minulém roce bylo připraveno několik cyklů pravidelných setkání. Jednalo se o již osvědčený Literární seminář s PhDr. Marií Brožovou (tři setkání). Dále pak na začátku roku cyklus Dům na venkově s Janem Tomíčkem (čtyři setkání), který se zabýval aspekty venkovského domu, jeho tradicí a citlivou obnovou. O sérii těchto přednášek byl velký zájem. Ke konci roku jsme spustili ještě zajímavý cyklus přednášek o meteorologii s Mgr. Radkou Kellnerovou, Ph.D. V jedné z kluboven probíhal Klub čtenářů pod vedením Jany Kirs. Byl určen pro úzký okruh zájemců, kteří si vždy dopředu přečetli zadanou knihu a pak o ní mohli společně diskutovat. Uskutečnilo se osm setkání.

Pro naše nejstarší čtenáře se uskutečnilo v březnu setkání s kulturním programem a v květnu jsme po čtyřech letech opět pořádali zájezd Se seniory po památkách, o který byl tradičně velký zájem.

Přilákat do knihovny náctileté uživatele jsme zkusili pořádáním neformálního deskoherního klubu, klub se zavedl a probíhal víceméně pravidelně jedenkrát měsíčně, ale hrát chodili převážně lidé střední generace.

Do jedné z našich kluboven si s našimi deskovkami chodili hrát i klienti Centra sociálních služeb Pomněnka.

Pro nejmladší návštěvníky nabízela naše knihovna pravidelně akce Do knihovny za pohádkou. Navštívila nás divadla Buchty a loutky, Divadlo Já to jsem Vítězslava Marčíka, Petr Theodor Pidrman a Ivana Klimešová, spolek Galimatyáš, Divadlo DNO a Divadlo PUK.

Jako poslední šanci pro vyřazené knihy jsme se rozhodli pořádat burzy knih pro veřejnost. Proběhly dvě a mnoho z odepsaných knih našlo své nové majitele.

Pro klienty SONS Šumperk proběhlo čtení z knih Jiřího Sováka.

V lednu se konal pro mladé lidi s mentálním postižením a jejich přátelé a příznivce tradiční karneval, ke kterému hrála kapela Holátka. V květnu se uskutečnil ve spolupráci s Centrem sociálních služeb Pomněnka, z. ú. a Svazem nevidomých a slabozrakých na dvorku knihovny další ročník oblíbeného Kávového dýchánku. Vystoupili žáci ZUŠ, folklórní pěvecký sbor Andante, školní kapela Jednička, uživatelé Centra sociálních služeb Pomněnka a Old Time Jazzband. Tradičně se konala i soutěž o nejlepší bábovku.

Nejrozsáhlejší akcí byl výroční 20. ročník festivalu Město čte knihu, na kterém byla prezentována česká legenda, dramatik, scénárista, textař a herec Zdeněk Svěrák. Festival je pořádán ve spolupráci s kulturními organizacemi a školami ve městě.

V červenci proběhl třetí ročník festivalu autorských čtení s názvem Kniha v lázni. Iniciátorkou zajímavého projektu byla spisovatelka Markéta Pilátová, která žije ve Velkých Losinách. V rámci regionální spolupráce se do projektu zapojila i lázeňská střediska ve Velkých Losinách, Bludově, Sobotíně a nově i Loštice – některá čtení proběhla právě v těchto lokalitách. Karin Lednická, jedna z nejčtenějších současných spisovatelek, novinářka Petra Procházková a spisovatel Jáchym Topol četli i na dvorku naší knihovny.

Mezinárodní spolupráce knihoven Šumperk, Nysa a Głucholazy pokračovala uspořádáním společných akcí také v roce 2024.

3.1 Půjčovna pro dospělé

Půjčovna pro dospělé uspořádala celkem 169 (+48) kulturních a vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 8 990 návštěvníků (+2 359 oproti roku 2023).

Vzdělávací akce a exkurze do knihovny pro studenty středních škol

Tradičně pořádáme knihovnické lekce, na kterých se studenti seznámí s chodem a uspořádáním knihovny, s katalogem a výpůjčním řádem, poté následuje exkurze po knihovně. Trvalý zájem mají Gymnázium Šumperk, Střední zdravotnická škola Šumperk, Obchodní akademie Šumperk a Střední odborná škola Šumperk.

Proběhlo i několik přednášek speciálně pro studenty:

- Byl jsem Sudeťák – Helmut Kopetzky
- Základy sebeprezentace u maturity – Zdeněk Stejskal
- Umělá inteligence – Petr Koubský

- Klimatické konspirace – Radka Kellnerová
- Jan Blažej Santini – Vít Vlnas
- Co se děje se světem? – Václav Cílek
- Co kdyby na zem dopadl 10 km velký asteroid – Radka Kellnerová

Výstavy v půjčovně pro dospělé

- Hana Rysová – Irsko (fotografická výstava)
- Jan Vaculík – Ilustrace k tátovým a Ondrášovým knížkám
- František Vrba – Lidé Paměti (fotografie dokumentaristy Paměti národa)
- Renata Kukla – Černé na bílém (kresby)
- Pavel Preisner – Ježkovy voči II
- Tomáš Neuwirth – Evropa z ptačí perspektivy (fotografická výstava)

Besedy, přednášky, koncerty a autorská čtení pro veřejnost

- 9. 1. Ondřej Král a Tomáš Vyšínka – Mezi bardy a básníky (koncert)
- 11. 1. Ondřej Vicher – Klenoty starodávné čínské literatury (přednáška)
- 16. 1. Martin Bukovský – Utajený bunkr v Přáslavicích u Olomouce (přednáška)
- 19. 1. SIOUX a Marty Walker s kapelou Martyans (benefiční koncert)
- 24. 1. Martin Fahrner – Štěstí (uvítání knihy)
- 31. 1. Václav Cílek – Co se děje se světem? (přednáška)
- 13. 2. Vít Vlnas – Jan Blažej Santini (přednáška)
- 15. 2. Jan Žamboch – Wolf Lost in the Poem (poezie a hudba)
- 22. 2. Franišek Vrba – Pozdravujte kluky, řeku a les – Jan Zajíc, pochodeň č. 2 (přednáška)
- 29. 2. Ivo Müller – Za Kolumbovým vejcem na nejvyšší horu Kolumbie (přednáška)
- 14. 3. Štěpán Javůrek – Sudetský dům (autorské čtení + beseda)
- 21. 3. Ondřej Vaculík – Člověk jménem Rour (autorské čtení)
- 26. 3. Petr Fejk – Jak se dělá zoo (autorské čtení + beseda)
- 2. 4. Zdeněk Stejskal – Základy sebeprezentace (přednáška)
- 4. 4. Dimitris Atanasiadis – Národnostní situace na Šumpersku, Jesenicku a Zábřežsku v prvních poválečných letech (přednáška)
- 9. 4. Jaroslav Čechura – Mýtus a realita losinsko-šumperských čarodějnic a jejich procesů (přednáška)

- 11. 4. Karel Kocůrek – Krásy Jeseníků – Podesní v historii a dnes (přednáška)
- 16. 4. Život s autismem (beseda)
- 22. 4. Středisko výcviku vodících psů (přednáška)
- 24. 4. Drahomír Polách – Posledních 41 kroků od smrti. Proč? (uvítání knihy a beseda)
- 10. 5. Eva Rotreklová – Adopce – osvojení dítěte (Den rodiny)
- 21. 5. Stáří nás spojuje (přednáška)
- 28. 5. Helmut Kopetzky – Byl jsem Sudeták (uvítání knihy)
- 3. 6. Petr Komínek a Alexandr Stankuš – Čtení povídek Franze Kafky
- 4. 6. Kafka Band – Proces (poezie a hudba)
- 25. 6. Andrea Heckelová – Homeopatie v životě ženy (přednáška)
- 18. 7. Falešnica (koncert)
- 6. 8. Anna Strnadová – Povídky ještě nevydané (autorské čtení)
- 15. 8. WILSNE! (koncert)
- 29. 8. TapTýda – Loučení s prázdninami (koncert)
- 6. 9. Drahomír Polách – Komentovaná prohlídka židovského hřbitova
- 10. 9. Adam Kašpar – Hory, hvězdy, pralesy (beseda a představení nové monografie)
- 12. 9. Blanka Javorová – Až umřu, zasad'te na mně jablono (přednáška)
- 24. 9. Drahomír Polách – Čarodějnické procesy (přednáška)
- 26. 9. Petr Koubský – Umělá inteligence (přednáška)
- 1. 10. Dan Sywala a trumpetista Nicholas Roy Arthofer – Neznámý Bělehrad (přednáška)
- 3. 10. Anna Strnadová – Život na pavoučím vlákně (autorské čtení)
- 4. 10. Headache (koncert)
- 17. 10. Vít Lucuk – Navzdory osudu (uvítání knihy)
- 21. 10. Jiří Padevět (autorské čtení a beseda)
- 22. 10. Luboš Pospíšil (poezie a hudba)
- 29. 10. Jitka Štáblová, Jiřina Skřivánková a Radim Vrla – Za tajemstvími hradu Brníčko (přednáška)
- 31. 10. Monika Paulová, Kristina Lipenská, Drahomír Polách – Umělecky zajímavé náhrobky šumperského hřbitova (komentovaná prohlídka)
- 19. 11. Bezpečnost na silnicích z pohledu hasičů (beseda)
- 30. 11. Zuzana Bruknerová – Zentangle (výtvarný kurz)
- 7. 12. Šansonárium s Miloněm Čepelkou (poezie a hudba)

- 12. 12. Petra Soukupová (autorské čtení a beseda)
- 17. 12. Cimbálka CML Šumperk (koncert)

3.2 Ilustrační fotografie z kulturních akcí knihovny

Obrázek č. 2: Přednáška – Klenoty starodávne čínské literatury, 11. 1. 2024

Obrázek č. 3: Do knihovny za pohádkou – Detektiv Emil a králik s velkýma ušima, 13. 1. 2024

Obrázek č. 4: Karneval, 26. 1. 2024

Obrázek č. 5: Přednáška – Co se děje se světem?, 31. 1. 2024

Obrázek č. 6: Pozdravujte kluky, řeku a les – Jan Zajíc, pochodeň č. 2, 22. 2. 2024

Obrázek č. 7: Přednáška – Dům na venkově – tradice, citlivá obnova a novostavby, 11. 3. 2024

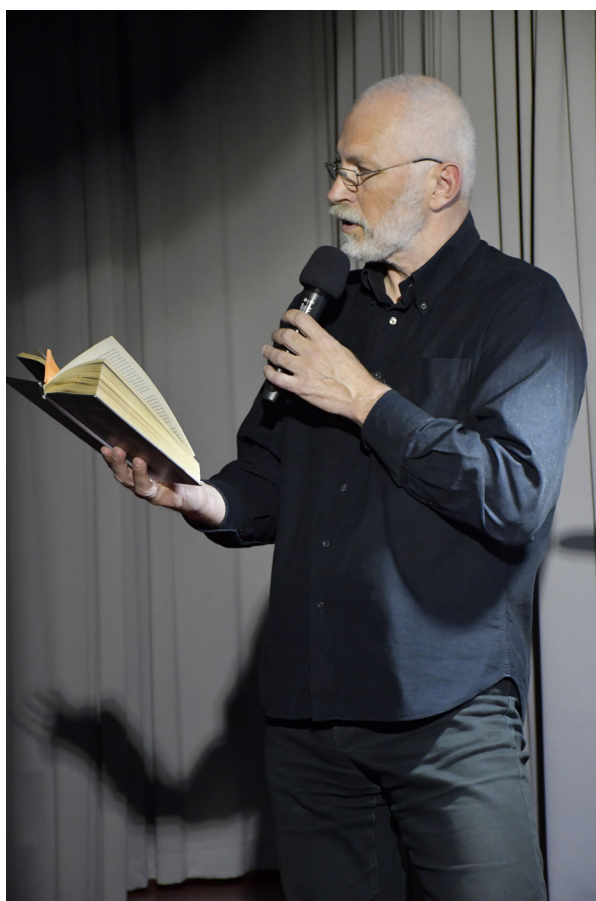
Obrázek č. 8: Vernisáž – Výtvarné přesahy, 14. 3. 2024

Obrázek č. 9: Vernisáž – Ilustrace Jana Vaculíka, 21. 3. 2024

Obrázek č. 10: Autorské čtení Ondřeje Vaculíka – Člověk jménem Rour, 21. 3. 2024

Obrázek č. 11: Přednáška Petra Fejka – Jak se dělá zoo, 26. 3. 2024

Obrázek č. 12: Beseda – Život s autismem, 16. 4. 2024

Obrázek č. 15: Uvítání knihy Drahomíra Polácha –
Posledních 41 kroků od smrti. Proč?, 24. 4. 2024

Obrázek č. 16: Vernisáž výstavy Štěpána Kovaly
v polském městě Glucholazy, 10. 5. 2024

Obrázek č. 13: Kávový dýchánek, 23. 5. 2024

Obrázek č. 14: Kávový dýchánek, 23. 5. 2024

Obrázek č. 17: Kávový dýchánek, 23. 5. 2024

Obrázek č. 18: Uvítání knihy Helmuta Kopetzkeho – Byl
jsem Sudeťák, 28. 5. 2024

Obrázek č. 19: Poezie a hudba – Kafka Band, 4. 6. 2024

Obrázek č. 20: Vernisáž výstavy R. Kukly – Černá na bílém, 27. 6. 2024

Obrázek č. 21: Vernisáž výstavy Pavla Preisnera – Ježkovy voči II, 5. 9. 2024

Obrázek č. 22: Dny evropského dědictví – Komentovaná prohlídka židovského hřbitova, 6. 9. 2024

Obrázek č. 23: Beseda Adama Kašpara – Hory, hvězdy, pralesy, 10. 9. 2024

Obrázek č. 24: Beseda Adama Kašpara – Hory, hvězdy, pralesy, 10. 9. 2024

Obrázek č. 25: Přednáška Petra Koubského – Umělá inteligence, 26. 9. 2024

Obrázek č. 26: Beseda o sportu a zdraví, 9. 10. 2024

Obrázek č. 27: Beseda o sportu a zdraví, 9. 10. 2024

Obrázek č. 28: Autorské čtení a beseda – Jiří Padevět, 21. 10. 2024

Obrázek č. 29: Autorské čtení a beseda – Jiří Padevět, 21. 10. 2024

Obrázek č. 30: Poezie a hudba – Luboš Pospíšil, 22. 10. 2024

Obrázek č. 31: Poezie a hudba – Luboš Pospíšil,
22. 10. 2024

Obrázek č. 32: Přednáška – Za tajemstvími hradu
Brníčko, 29. 10. 2024

Obrázek č. 33: Poezie a hudba – Šansonárium
s Miloněm Čepelkou, 7. 12. 2024

Obrázek č. 34: Koncert – Cimbálka CML Šumperk,
17. 12. 2024

Obrázek č. 35: Koncert – Cimbálka CML Šumperk,
17. 12. 2024

3.3 Půjčovna pro mládež

Půjčovna pro mládež připravila v roce 2024 celkem 597 (+23 oproti roku 2023) kulturních a vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 12 154 (–718) dětí a dospělých. Pořady byly organizovány dle nabídky akcí, kterou půjčovna každoročně zpracovává a vystavuje na webových stránkách. V měsících září a říjnu proběhla tradiční akce na podporu čtenářství Poprvé do školy, poprvé do knihovny, v jejímž rámci se prvňáčci šumperských škol mohou na rok zaregistrovat zdarma. Tuto akci využilo 174 dětí.

Ve spolupráci se ZŠ Šumavská Šumperk proběhly v minulém roce čtenářské dílny pro druhý stupeň.

V období od ledna do června se uskutečnil každý týden Klub pro ukrajinské děti.

Mimořádné akce půjčovny pro mládež byly například:

- **Leden:** Děti se seznámily s legendou českého loutkového divadla (Spejbl a Hurvínek) a zahrály si divadlo.
- **Březen:** vernisáž výstavy Výtvarné přesahy – výtvarné práce studentů gymnázia. V rámci akce Březen – měsíc knihy probíhaly exkurze do knihovny pro nejmenší děti z mateřských škol a deskohraní pro starší děti s hrou Přines si svou knihu. Pro veřejnost byla nachystaná Velikonoční bojovka, které se zúčastnilo 161 dětí.
- **Duben:** Ve spolupráci se SONS Šumperk proběhla úspěšná akce Týden s vodicím psem. Celý týden probíhaly pro základní školy ukázky práce s vodicími psy, uskutečnilo se 12 besed. Psy Simbu a Frisbee dětem představily Libuše Skálová a Petra Voglová. Proběhlo také vyhodnocení a vystavení haptických knih ze soutěže Vytvoř obrázek nebo leporelo pro svého nevidomého kamaráda (haptické výtvarné dílko).
- **Květen:** vernisáž výstavy Rozmanité střípky – výtvarné práce studentů ZUŠ Šumperk. Pasování prvňáčků.
- **Červen:** pasování prvňáčků – divadelní představení.
- **Červenec a srpen:** výstava Od Dany žáci – výstava výtvarných prací žáků Dany Vilišové. Po celé prázdniny byly v půjčovně pro děti a mládež nachystané bojovky a únikovky na téma Unikněte z knihy a knihovny, určené pro rodiče s dětmi. Knihovnu navštívily i příměstské tábory.
- **Září:** Uskutečnila se vernisáž výstavy Letem světem – obrázky pro výstavu připravili klienti Vincentina, kteří jsou žáky Střední školy Euroinstitut (vzdělávání proti handicapu), v rámci výuky

vytvořili obrázky s cestovatelskou tematikou.

- **Říjen:** výtvarná a literární soutěž v rámci festivalu Město čte knihu na téma: Jaké je to asi v Č/čudu? (výtvarná soutěž 450 prací, literární soutěž 98 prací)
- **Listopad:** čtenářská štafeta po šumperských školách v rámci festivalu Město čte knihu. Babičky a dědečkové čtou dětem. Soutěž na podzimní prázdniny Oskar v knihovně. Autorské čtení a besedy se spisovatelkou Petrou Braunovou.
- **Prosinec:** Setkávání generací – babičky a dědečkové z domova důchodců vyprávěli dětem o Vánocích dříve, proběhlo společné čtení.

3.4 Fotografie z festivalu Kniha v lázni 2024

Obrázek č. 36: Kniha v lázni – Markéta Pilátová čte v Kavárně v Oranžerii (Bludov)

Obrázek č. 37: Kniha v lázni – Jáchym Topol čte na dvorku MK TGM Šumperk

Obrázek č. 38: Kniha v lázni – Jáchym Topol čte na dvorku MK TGM Šumperk

Obrázek č. 39: Kniha v lázni – Markéta Pilátová čte v Synagoze v Lošticích

Obrázek č. 40: Kniha v lázni – Beseda autorů v Resortu Sobotín

Obrázek č. 41: Kniha v lázni – Beseda autorů v Resortu Sobotín

Obrázek č. 42: Kniha v lázni – Karin Lednická čte v MK TGM Šumperk

Obrázek č. 43: Kniha v lázni – Karin Lednická čte v MK TGM Šumperk

Obrázek č. 44: Kniha v lázni – Karin Lednická čte na bludovském zámku

Obrázek č. 45: Kniha v lázni – Karin Lednická čte na bludovském zámku

Obrázek č. 46: Kniha v lázni – Petra Procházková čte na dvorku MK TGM Šumperk

Obrázek č. 47: Kniha v lázni – Petra Procházková čte na dvorku MK TGM Šumperk

3.5 Město čte knihu 2024

Dvacátý ročník akce Město čte knihu se konal v Šumperku ve dnech 4. 11. – 9. 11. 2024. Administrátorem a hlavním pořadatelem kulturní, komunitní a společenské akce byla Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk, do organizace akcí se zapojily i další kulturní a společenské organizace a základní, střední i mateřské školy. Festival byl financován z rozpočtu knihovny. V letošním roce byla prezentována tvorba spisovatele Zdeňka Svěráka a pro Vlastivědné muzeum v Šumperku byla z Čech pod Kosířem zapůjčena Filmová expozice Zdeňka a Jana Svěrákových.

Zdeněk Svěrák – populární český dramatik, scénárista, textař a herec. Úzce spolupracoval s Ladislavem Smoljakem (v divadle, v 70.–80. letech i jako filmový scenárista), se svým synem Janem (ve filmu od 90. let) a s hudebním skladatelem Jaroslavem Uhlířem (na písních pro děti a hudbě ke svým filmům).

Zdeněk Svěrák vystudoval Vysokou školu pedagogickou, obor český jazyk, literatura (1958). V letech 1958 až 1961 byl učitelem na Základní škole Měcholupy na Žatecku a na Gymnáziu Žatec, později byl v letech 1961–1969 redaktorem rozhlasu. V roce 2005 se dostal mezi prvních třicet osobností v divácké soutěži Největší Čech.

Společně s Ladislavem Smoljakem a Jiřím Šebánkem vymyslel Zdeněk Svěrák postavu fiktivního českého génia Járy Cimrmana. S Ladislavem Smoljakem napsal pro Divadlo Járy Cimrmana řadu divadelních her a právě Jára Cimrman je uváděn jako fiktivní spoluautor. Ten je také hlavním hrdinou společného celovečerního filmu Jára Cimrman ležící, spící.

Jako filmoví scénáristé se Zdeněk Svěrák a Ladislav Smoljak podíleli na celé řadě celovečerních filmů. Zdeněk Svěrák je úspěšný také jako herec. Jednu z hlavních rolí ztvárnil ve filmu Kolja (natočeném podle jeho vlastního scénáře), který režíroval jeho syn Jan Svěrák. Tento film získal nejen sedm Českých lvů, ale i dvě prestižní světová ocenění Oscar a Zlatý glóbus. Kromě toho byly na Oscara nominovány i filmy Obecná škola (režie: Jan Svěrák) a Vesničko má středisková (režie: Jiří Menzel), ve kterých hrál vedlejší role.

Kromě písniček pro děti na hudbu Jaroslava Uhlíře psal v 70. letech pod pseudonymem Emil Synek i texty k populárním písním; asi nejznámější je Holubí dům zpívaný Jiřím Schelingerem (rovněž na Uhlířovu hudbu).

Od roku 1988 připravoval spolu s Jaroslavem Uhlířem pořad pro děti Hodina zpěvu, který vysílala Česká televize. (Zdroj životopisu: wikipedia.cz)

Filmová expozice Zdeňka a Jana Svěrákových je stálá expozice na zámku v Čechách pod Kosířem v okrese Prostějov v Olomouckém kraji. Impuls k založení muzea vzešel během výstavy u příležitosti uvedení filmu *Kuky se vrací*, kterou na zámku připravovali ve spolupráci s Janem Svěrákem. Autoři myšlenky tehdy pociťovali lítost nad skutečností, že se jednotlivé rekvizity po skončení natáčení založí do archivů bez jejich dalšího využití.

Vznikla proto stálá výstava, na níž mohou návštěvníci zhlédnout v odkazu na Obecnou školu figurínu učitele Igora Hnízda, který stojí před tabulí s napnutou rákoskou, a vyfotit se s ním, nebo zasednout do replik školních lavic z téhož filmu, dále je vystaveno okénko ze snímku *Vratné lahve* nebo v upomínce na film *Kuky se vrací* je zde Kukyho auto a lesní příbytek. Jsou tu i některé prvky, jež se objevily ve snímku *Tmavomodrý svět*. V roce 2017 se navíc muzeum rozšířilo o některé prvky ze snímku *Po strništi bos*, který měl ten rok premiéru. Všechny vystavené rekvizity jsou – až na školní lavici – originály, tedy ty, které byly užity ve snímcích Zdeňka a Jana Svěrákových. Vedle toho muzeum vystavuje i psací stroj používaný Zdeňkem Svěrákem při psaní textů. Dostal ho od své babičky a tvořil na něm školní časopisy, hry Divadla Járy Cimrmana i scénáře k filmům. Nakonec však stroj vyměnil za počítač. Otevření muzea se uskutečnilo 2. dubna 2016 za účasti Jana Svěráka. Druhé otevření 10. června už proběhlo i za účasti Zdeňka Svěráka. Součástí oslav bylo vystoupení kapely Buty, s níž si na koncertu Zdeněk Svěrák i zazpíval. (Zdroj životopisu: wikipedia.cz)

Festivalu Město čte knihu se osobně zúčastnili Miloň Čepelka, herec Divadla Járy Cimrmana, a to od pondělí 4. listopadu do neděle 10. listopadu, a Patrik Ulrich, režisér dokumentárního seriálu *Stopy Járy Cimrmana a Štace Miloně Čepelky*, od středy 6. listopadu do soboty 9. listopadu.

Aktivity festivalu

Výtvarná a literární soutěž pro děti *Jaké je to asi v Č/čudu...*

V letošním ročníku jsme četli knihy dramatika, scenáristy, herce, autora písňových textů a spisovatele Zdeňka Svěráka. Téma soutěže bylo inspirováno názvem knihy *Jaké je to asi v Čudu*, kterou Zdeněk Svěrák napsal pro děti.

Soutěž byla vyhlášena v květnu a ukončena 18. října 2024. Do soutěže přišlo 450 výtvarných a 98 literárních prací. Z nejlepších prací byl vydán sborník. Výstava výtvarných prací ze soutěže byla uspořádána v Městské knihovně T. G. Masaryka Šumperk a Informačním centru Šumperk.

Príspevky do literárnej súťaže k nám dorazili i z iných miest našej republiky – z Opavy, Prahy, Brna, Strakonice, Bystřice pod Pernštejnem, Havířova, Černilova a z obce Nové Jirny.

98 účastníků literární soutěže, 450 účastníků výtvarné soutěže, celkem 548 účastníků

Čtení babiček a dědečků dětem

Čtení bylo zahájeno začátkem listopadu a již tradičně proběhlo v mateřských školách, školách a školních družinách v Šumperku a okolí. Akce si získala velkou oblibu. Pro školy, které čtení babiček a dědečků ohlásily, připravili pořadatelé pamětní listy pro čtoucí seniory. Vydáno bylo 126 pamětních listů, nicméně počet čtoucích seniorů byl vyšší – některé mateřské školy a družiny se ke čtení babiček a dědečků přidávaly spontánně a své zapojení pořadatelům nehlásily.

Zapojily se tyto MŠ a ZŠ:

- MŠ Sluníčko – Vrchlického, Šumavská, Generála Krátkého
- MŠ Veselá školka – Prievdzská, Temenická, Sluneční, Zahradní
- MŠ Pohádka – Nerudova
- MŠ Loštice
- ZŠ – Ed. Beneše, Vrchlického, Schola Viva

130 seniorů čtoucích dětem (minimální počet)

Čtení z tvorby Zdeňka Svěráka

Čtení se konala od 4. 11. do 9. 11. 2024 v různých kulturních institucích ve městě. Do čtení byli zapojeni studenti, členové souboru Divadla Šumperk a Studia D123. V pondělí proběhlo první čtení v informačním centru (45 návštěvníků), kde kapitolu z Povídky a jedna báseň Zdeňka Svěráka četla Violet Vlček. V dopoledních i odpoledních hodinách pokračoval festival v klášterním kostele komponovaným programem, který připravili společně Pěvecký sbor Motýli s Literárně-dramatickým oborem ZUŠ Šumperk, jak pro žáky základních škol (437 návštěvníků), tak i pro širokou veřejnost (305 návštěvníků). V úterý se konala projekce filmu Po strništi bos pro Klub důchodců Šumperk a SONS Šumperk (27 návštěvníků – započteno ve filmové přehlídce) a v domově důchodců (5 návštěvníků). V podvečerních hodinách četli studenti VOŠ a SPŠ Šumperk z Povídky a jedna báseň (57 návštěvníků) v Galerii Jiřího Jílka. Ve čtvrtek četli studenti Gymnázia Šumperk z knihy Nových povídek ve Vlastivědném muzeu v Šumperku při zahájení výstavy Filmová expozice Zdeňka a Jana Svěrákových (115 návštěvníků). V pátek v podvečer pokračoval program v Městské knihovně T. G. Masaryka Šumperk. Nejprve byl promítnut rozhovor

se Zdeňkem Svěrákem, který vedla Zdeňka Daňková a natočen byl pro náš festival. Následovalo čtení Miloně Čepelky povídky Ve vlaku a zbrusu nové povídky, kterou pro čtení napsal a vybral Zdeněk Svěrák (92 návštěvníků). Večer četli herci Studia D123 na Hrádku z Nových povídek (60 návštěvníků). V sobotu se 82 dětí a rodičů zúčastnilo předávání cen za výtvarnou a literární soutěž. Festival vyvrcholil v Divadle Šumperk scénickým čtením Miloně Čepelky a místních herců (232 návštěvníků) a následnou besedou s promítáním dokumentu Štace Miloně Čepelky s Miloněm Čepelkou a Patrikem Ulrichem (180 návštěvníků).

Čtenářská štafeta proběhla v úterý a ve středu v dopoledních hodinách na šumperských školách, zapojily se VI. ZŠ Šumperk (30 účastníků), Střední škola řemesel Šumperk (60 účastníků), Obchodní akademie Šumperk (86 účastníků), I. ZŠ Šumperk (260 účastníků), SPŠ a VOŠ Šumperk (43 účastníků), V. ZŠ Šumperk (81 účastníků), III. ZŠ Šumperk (42 účastníků) a IV. ZŠ Šumperk (47 účastníků).

Celkem 2 259 posluchačů

Výstavy

- Výstava obrázků z výtvarné soutěže pro děti v Informačním centru Šumperk a Městské knihovně T. G. Masaryka Šumperk byla zahájena 4. 11. a zúčastnilo se jí 45 dětí (započítáno u čtení).
- Výstavy Filmová expozice Zdeňka a Jana Svěrákových ve Vlastivědném muzeu v Šumperku se při příležitosti zahájení dne 7. 11. zúčastnilo 115 návštěvníků (započteno u čtení).
- Výstava všech programových plakátů festivalu Město čte knihu (20 let) – Kino Oko Šumperk.

Besedy a přednášky

- Patrik Ulrich – beseda k dokumentárnímu seriálu Stopy Jára Cimrmana proběhla v Kinu Oko Šumperk dne 6. listopadu; celkem se jí zúčastnilo 37 návštěvníků (započteno jako filmová projekce).
- Besedu s Miloněm Čepelkou a Patrikem Ulrichem v Divadle Šumperk moderovala Kamila Šeligová; zúčastnilo se jí 180 návštěvníků (započteno u čtení).

Město čte knihu v Kinu Oko Šumperk

- Kolja (5 diváků)
- Po strništi bos (27 diváků)
- Jako jed (4 diváci)

- Stopy Járy Cimrmana (37 diváků) – započteno jako beseda
- Nejistá sezóna (11 diváků)
- Tatínek (62 diváků)
- Ať žijí duchové (48 diváků)

Celkem 194 diváků

„Radovanovy radovánky“ v SVČ Doris

Zábavné dopoledne a odpoledne inspirované knihou Radovanovy radovánky pro ZŠ, MŠ a pro rodiče s dětmi se uskutečnilo ve čtvrtek 7. listopadu. (198 návštěvníků)

Klubová čtení

Čtení z knihy Zdeňka Svěráka Povídky a jedna báseň proběhlo v úterý 5. listopadu v domově důchodců (5 návštěvníků) – započteno u čtení.

Čtenářská štafeta napříč základními a středními školami

Štafeta složená ze zástupců pořadatelů navštívila všechny školy, které se přihlásily ke spolupráci. Tentokrát se četlo dva dny, a to v úterý 5. listopadu a ve středu 6. listopadu. Zapojilo se pět základních škol a tři střední školy.

Běh pro Paraple

Středisko volného času Doris Šumperk uspořádalo Běh pro Paraple. Běžci přispívali formou dobrovolného vstupného na Centrum Paraple. V pátek v odpoledních hodinách symbolicky odstartoval tuto charitativní akci Miloň Čepelka.

Vybralo se 8 245 Kč a celkem si zaběhalo 96 účastníků.

Celkový počet posluchačů, soutěžících a účastníků v roce 2024 byl 3 425. Dokumentace jednotlivých akcí festivalu Město čte knihu je dostupná na www.mestocteknihu.cz.

Obrázek č. 48: MČK – zahájení festivalu v informačním centru

Obrázek č. 49: MČK – hodina zpěvu v klášterním kostele, Motýli Šumperk a ZUŠ Šumperk

Obrázek č. 50: MČK – čtenářská štafeta

Obrázek č. 51: MČK – čtení v Galerii Jiřího Jílka, Studenti VOŠ a SPŠ Šumperk

Obrázek č. 52: MČK – čtení ve Vlastivědném muzeu v Šumperku, studenti Gymnázia Šumperk

Obrázek č. 53: MČK – čtení ve Vlastivědném muzeu v Šumperku, studenti Gymnázia Šumperk

Obrázek č. 54: MČK – Běh pro Paraple

Obrázek č. 55: MČK – Běh pro Paraple

Obrázek č. 56: MČK – čtení v MK TGM Šumperk, čte Miloň Čepelka

Obrázek č. 57: MČK – čtení na Hrádku (Divadlo Šumperk), čtou herci studia D123

Obrázek č. 58: MČK – čtení v Divadle Šumperk, čtou herci šumerského divadla a Miloň Čepelka

Obrázek č. 59: MČK – čtení v Divadle Šumperk, čtou herci šumerského divadla a Miloň Čepelka

3.6 Mezinárodní spolupráce

V roce 2024 pokračovala spolupráce Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk s knihovnou Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie a knihovnou Miejska-Gminna Biblioteka Publiczna w Głuchołazach.

Byly uspořádány tři společné akce.

Městská knihovna TGM Šumperk ve spolupráci s Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Głuchołazach

Renata Kukla – Černé na bílém

Kresba tuší

Termín: 27. 6. 2024 (čtvrtek)

Čas: 17:00

Místo: půjčovna pro dospělé a malý sál

Kresby zařazené do autorčiny poslední výstavy navazují na předchozí série Emoce a Osamělá dramata. Prezентовanou sérii vytvářela autorka tři roky. Krajina je záminkou pro představení iluzorní reality, kde je inkoustová stopa stejně komplikovaná jako očka v pletené krajce. Je to zamyšlení nad cestou člověka a přírody. Někdy je linka jemná, jindy tlustá a zdánlivě chaotická...

Renata Kukla je rodačkou z města Głuchołazy. Zabývá se malbou, kresbou a keramikou. Je členkou Sdružení polských umělců Polské užité umění (Opole), laureátkou ocenění s názvem Głuchołaska Koza za rok 2011 (v roce 2017 nominace Srebrna Głuchołaska Koza). Věnuje se malbě a kresbě různými technikami. Uspořádala několik samostatných výstav, účastnila se také výstav kolektivních, malířských akcí a workshopů v Polsku i v zahraničí. Již více než devět let působí jako lektorka malby, kresby a keramiky v Kulturním centru Głuchołazy.

Výstava

Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk ve spolupráci s knihovnou Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Głucholazach

Štěpán Koval – Mechy

Místo: knihovna Głucholazy

Vernisáž: 10. 5. 2024

Čas: 18:00

Výstava představila skrytou krásu mechorostů na fotografiích Štěpána Kovala. Jejich výzkumu a fotografování se věnuje již 15 let a prostřednictvím makrofotografií se snaží přiblížit fascinující svět těchto drobných a nenápadných rostlinek, které rostou téměř všude kolem nás. Přesto je většinou nevnímáme, dokud si je neprohlédneme zblízka.

Kávový dýchánek

Termín: 23. května 2024

Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk, Základní škola a střední škola Pomněnka, o. p. s. a Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR uspořádaly již devátý ročník „Kávového dýchánku“ na dvorku nové knihovny. Návštěvníci se mohli těšit na příjemně strávené odpoledne, během kterého proběhla velmi úspěšná soutěž „O nejlepší bábovku“. Osvědčené kavárny zde vařily kávu a prodávaly další pochutiny. Bohatý kulturní program vyplnil celé odpoledne. Do soutěže o nejlepší bábovku se zapojily svými výrobky i obě partnerské knihovny z měst Nysa a Głucholazy.

3.7 Pronájmy sálů a kluboven

Prostředí nové knihovny se návštěvníkům i uživatelům velmi líbí, o sály a klubovny, které knihovna pronajímá, je velký zájem.

V klubovnách na základě smluv působili tito nájemci: Dětský klíč, o. p. s., Klub českých turistů, Klub filatelistů Šumperk, Cecílie Braná (sahadža jóga), Sdružení D, z. ú. a Hana Kolmanová (setkávání zájmové skupiny), Taneční folklórní soubor Senioři Šumperk, z. s., TRIADA – Poradenské centrum, z. ú. a hudební skupina SIOUX.

U pronájmů sálů celkově převažuje zájem o velký sál. V roce 2024 byl malý sál pronajat pětkrát, velký sál 14x. Knihovna přednostně do sálů obsazuje své kulturní a vzdělávací akce, akce, kde je spolupředatelem, a kulturní a vzdělávací akce příspěvkových organizací města.

4 TVORBA KNIHOVNÍCH FONDŮ A INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

4.1 Knihovní fond a přírůstky

	Počet knihovních jednotek
Knihovní fond celkem	81 832
z toho knihy	78 541
z toho ostatní (AV, CD, hry)	3 291

Tabulka č. 6: Stav knihovního fondu MK TGM Šumperk k 31. 12. 2024

	Přírůstky
Celkem	2 925
z toho knihy	2 709
ostatní (CD, hry)	216

Tabulka č. 7: Přírůstky do knihovního fondu za rok 2024

	Přírůstek	Výměnný fond pro středisko Šumperk	Přírůstek celkem	z toho knihy	z toho ostatní (CD, hry)
2024	2 925	1 390	4 315	4 054	261
2023	2 859	1 299	4 158	3 861	297
porovnání	+66	+91	+157	+193	-36

Tabulka č. 8: Přírůstky do knihovního fondu včetně darů

	Nákup včetně výměnného fondu
2024	3 824
2023	3 752
porovnání	+72

Tabulka č. 9: Nákup do knihovního fondu

Z celkového přírůstku knihovního fondu 4 315 jednotek (knihy, audioknihy na CD a hry) bylo získáno koupí 3 824 jednotek, z toho pro pracoviště městské knihovny 2 459 a pro výměnné fondy střediska Šumperk 1 365 jednotek.

Do databáze bylo zapsáno o 72 koupených jednotek více než v roce 2023.

Dary představovaly 491 jednotek, to je 11,38 % z celkového přírůstku knihovního fondu.

V roce 2024 bylo do výměnných fondů zakoupeno 1 043 jednotek z krajské dotace na výkon regionálních funkcí (lokace VFST) a 347 jednotek z 50 % dosaženého rabatu při nákupu pro knihovny střediska Šumperk (lokace VFR). Darem bylo získáno 23 knih a 2 audioknihy na CD.

K 31. 12. 2024 má středisko Šumperk ve své evidenci celkem 17 307 knih a 323 dalších

jednotek (AV, CD, hry).

Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk jako pověřená knihovna v rámci regionálních služeb vede evidenci výměnných fondů zakoupených z prostředků Olomouckého kraje střediskovými knihovnami Hanušovice, Loštice, Mohelnice, Šumperk, Úsov a Zábřeh.

Přírůstek výměnných fondů regionu Šumperk byl 2 896 jednotek. Celkový stav k 31. 12. 2024 je 40 614 knihovních jednotek. Tyto jsou součástí Ročního výkazu o knihovně (Kult (MK) 12-01) za knihovnu Šumperk. Stav vykazovaného knihovního fondu činí celkem 122 446 knihovních jednotek (součet výměnných fondů regionu Šumperk a knihovního fondu Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk).

Audioknihy a deskové hry

Zakoupeno bylo 188 kusů audioknih na CD nosičích v celkové hodnotě 71 448 Kč. Darem byly získány 3 audioknihy v hodnotě 178 Kč. Do výměnných fondů bylo zakoupeno 22 kusů audioknih v hodnotě 9 157 Kč a darem získány 2 audioknihy v hodnotě 478 Kč.

Deskových her bylo v roce 2024 zakoupeno 19 kusů v hodnotě 10 422,82 Kč a darem bylo získáno 6 her v hodnotě 2 875 Kč. Do výměnného fondu bylo zakoupeno 21 her v hodnotě 9 974,10 Kč.

Průměrná cena knihy

	Průměrná cena knihy bez rabatu	Průměrná cena knihy u knihkupců
2024	270,54 Kč	380,97 Kč
2023	264,53 Kč	366,90 Kč

Tabulka č. 10: Průměrná cena knihy

Průměrná cena byla vypočtena z nákladů na nákup (po odečtení rabatu od knihkupců) a ceny obvyklé u knihkupců. Nákup knihovního fondu byl prováděn přes internetové nabídky, kde rabat představuje slevu z objednávky 25–32 %.

Pro čtenáře bylo k dispozici 101 titulů časopisů a 5 titulů denního tisku za 94289 Kč.

4.2 Odpisy knihovních fondů

K odpisu jsou dávány především svazky opotřebované a zastaralé.

	MěK	Výměnný fond	Celkem
2024	2 155	725	2 880
2023	2 426	929	3 395
porovnání	-271	-244	-515

Tabulka č. 11: Odpisy knihovních fondů

4.3 Knihovnický systém Verbis

Knihovnické služby byly zajišťovány prostřednictvím knihovnického systému Verbis. Do databáze jsou zapisovány knihovní fondy městské knihovny i knihovní fondy střediska Šumperk pod samostatnými lokacemi (29).

Databáze je využita pro zajišťování automatizovaného půjčování prostřednictvím vzdálené plochy v následujících knihovnách: Bludov, Bohdík s pobočkou Raškov, Bušín, Bohutín, Dlouhomilov, Dolní Studénky, Hrabší, Chromeč, Libina, Loučná nad Desnou, Nový Malín, Olšany s pobočkou Klášterec, Oskava, Postřelmov, Rapotín, Ruda nad Moravou s pobočkami Hostice a Hrabenov, Sobotín, Sudkov, Štíty, Velké Losiny, Vernířovice, Víkřovice, Vyšehoří (celkem 27 knihoven).

Knihovny Libina, Ruda nad Moravou, Štíty a Velké Losiny vkládají a vyřazují svůj knihovní fond samostatně.

Na základě smlouvy jsou do souborné databáze vkládány také knihovní fondy knihovny Vlastivědného muzea v Šumperku.

4.4 Spolupráce s vyššími typy knihoven

Pokračujeme v přispívání dat do Souborného katalogu České republiky (www.caslin.cz). Data jsou zasílána prostřednictvím OAI-PMH protokolu v pravidelných měsíčních intervalech. V roce 2024 bylo přijato 2 343 záznamů.

Současně se záznamy MK TGM Šumperk jsou do Souborného katalogu ČR odesílány záznamy knihovního fondu knihoven, jejichž záznamy jsou ve společné databázi Verbis obsaženy – tj. střediska Šumperk, knihoven Libina, Ruda nad Moravou, Štíty, Velké Losiny a knihovny

Vlastivědného muzea v Šumperku.

V současnosti obsahuje Souborný katalog ČR celkem 50 231 záznamů o vlastnictví dokumentu (připsáno) z knihovního fondu Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk. Souborný katalog obsahuje celkem 1 369 záznamů, které byly vytvořeny knihovnou MK TGM Šumperk.

Účast na projektu Benchmarking knihoven, tj. vyhodnocování výkonu a kvality činnosti metodou benchmarkingu, který provozuje NIPOS ve spolupráci s Národní knihovnou ČR, umožňuje získat detailní srovnání s knihovnami podobné velikosti (viz příloha).

5 SLUŽBY KNIHOVNÁM, REGIONÁLNÍ ČINNOST PRO STŘEDISKO ŠUMPERK

V roce 2024 poskytovalo pracoviště střediska Šumperk na základě smluv o poskytování knihovnických, informačních a metodických služeb dle novelizace z roku 2017 a dodatků smluv z roku 2024 služby celkem 35 knihovnám v 31 obcích: Bludov, Bohdík s pobočkou Raškov, Bohutín, Bratrušov, Bušín, Dlouhomilov, Dolní Studénky, Hrabší, Horní Studénky, Chromeč, Jakubovice, Jedlí, Kolšov, Libina, Loučná nad Desnou, Nový Malín, Olšany s pobočkou Klášterec, Oskava, Písařov, Postřelmov, Rapotín, Rejchartice, Ruda nad Moravou s pobočkami Hostice a Hrabnov, Sobotín, Sudkov, Štítý, Velké Losiny, Vernířovice, Vikýřovice, Vyšehoří a Zborov.

Místní knihovny Libina, Ruda nad Moravou s pobočkami Hostice a Hrabnov, Velké Losiny a Městská knihovna Štítý využívaly pouze systém cirkulace knih z výměnných fondů střediska Šumperk.

5.1 Evidence knihovních fondů ve středisku Šumperk

Do souborného katalogu regionu Šumperk jsou zapisovány knihy 29 knihoven pod samostatnými lokacemi.

	2024	2023	+/-
Přírůstky celkem	2 382	2 346	+36
Odpisy celkem	5 967	2 069	+3 898

Tabulka č. 12: Přírůstky a odpisy místních knihoven

Přírůstky představují 1956 svazků zakoupených z prostředků obcí, 1 CD z prostředků obce Hrabší a 12 her z prostředků obcí Bludov, Bohdík, Postřelmov, Jakubovice a Vikýřovice. 412 svazků nabyly knihovny darem, 1 hru obdržela darem knihovna v Bohdíkě. Odpisy zahrnují aktualizace fondů v místních knihovnách v Bludově, Bohdíkě, Bušíně, Jedlí, Kolšově, Novém Malíně, Oskavě, Písařově, Postřelmově, Rapotíně, Raškově, Rejcharticích, Sudkově a Vikýřovicích.

Srovnání nákupů

	2024	2023	+/-	2024 (Kč)	2023 (Kč)	+/-
Bludov	239	247	-8	84 146,10	84 140,00	6,1
Bohdíkov	89	62	27	27 194,00	17 195,00	9 999
Raškov	63	43	20	19 643,00	10 708,00	8 935
Bohutín	48	58	-10	17 596,00	18 228,00	-632
Bratrušov	54	44	10	15 252,00	11 345,00	3 907
Bušín	25	26	-1	9 625,00	9 583,00	42
Dlouhomilov	19	18	1	6 182,00	6 979,00	-797
Dolní Studénky	113	139	-26	40 637,00	41 839,00	-1 202
Horní Studénky	10	17	-7	3 022,00	2 946,00	76
Hrabišín	85	25	60	23 018,05	6 448,00	16 570,05
Chromeč	25	36	-11	7 891,00	13 240,00	-5 349
Jakubovice	1	5	-4	299,00	1 895,00	-1 596
Jedlí	16	14	2	5 246,00	4 690,00	556
Kolšov	48	43	5	13 110,00	13 063,00	47
Loučná n. Desnou	109	144	-35	35 576,00	49 424,00	-13 848
Nový Malín	196	136	60	59 469,50	45 389,00	14 080,50
Olšany	64	72	-8	8 196,00	10 448,00	-2 252
Kláštepec	25	20	5	7 109,00	7 129,00	-20
Oskava	66	56	10	17 104,00	15 872,00	1 232
Písařov	14	12	2	5 305,00	4 677,00	628
Postřelmov	192	226	-34	74 781,40	77 774,00	-2 992,60
Rapotín	149	174	-25	50 972,00	53 631,00	-2 659
Rejchartice	39	40	-1	10 240,00	9 893,00	347
Sobotín	41	36	5	10 289,00	9 261,00	-1 028
Sudkov	76	95	-19	24 460,35	28 032, 05	-3 572,15
Vernířovice	5	5	0	1 934,00	1 965,00	-31
Vikýřovice	120	110	10	38 726,10	34 389,00	4 337,10
Vyšehoří	13	22	-9	5 045,00	4 842,00	203
Zborov	12	18	-6	4 187,00	3 066,00	1 121
Středisko celkem	1956	1943	13	626 255,50	598 091,05	28 164,45

Tabulka č. 13: Srovnání nákupů v jednotlivých místních knihovnách

V roce 2024 bylo zakoupeno 1956 svazků za 626 255,50 Kč. Průměrná cena jedné knihy činila 320,17 Kč.

Celkový počet knihovních jednotek v knihovnách střediska Šumperk k 31. 12. 2024 byl 83 966 knih, 38 audioknih na CD a 131 deskových her. V místních knihovnách bylo k dispozici celkem 84 titulů periodik.

5.2 Revize knihovních fondů

V knihovnách střediska Šumperk proběhlo v roce 2024 devět revizí knihovního fondu ukončených protokolem. Celkem bylo zrevidováno 39 430 svazků, z toho v knihovně v Horních Studénkách 1 558 svazků, v Hrabšíně 2 519 svazků, v Loučné nad Desnou 4 489 svazků, v Postřelmově 5 859 svazků, v Rapotíně 5 241 svazků, v Rudě nad Moravou 11 646 svazků, v Sobotíně 2 618 svazků, v Sudkově 4 288 svazků a ve Zborově 1 212 svazků.

5.3 Výměnné fondy

	Zasláno knihovnám:	Vráceno z knihoven:
	knihovních jednotek	knihovních jednotek
2024	8 521	8 689
2023	9 242	7 733
+/-	-721	956

Tabulka č. 14: Cirkulace výměnných fondů

Na cirkulaci má středisko k dispozici celkem 17 307 knih, 81 AV, 184 CD a 58 deskových her. Do cirkulace bylo zahrnuto celkem 35 knihoven. Průměrně dostala každá místní knihovna za rok 243 knihovních jednotek (knih, CD či deskových her). Výměnné fondy znamenaly významné posílení fondů místních knihoven, zvláště těch, které mají nízké částky na nákup knih.

5.4 Meziknihovní výpůjční služba (MVS)

Místní knihovny mohou pro své čtenáře půjčit knihu meziknihovní výpůjční službou a čím dál tím víc knihoven tuto možnost využívá. V roce 2024 bylo do místních knihoven prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby zapůjčeno celkem 1 044 knih, nejčastěji od Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk či Městské knihovny Zábřeh. Meziknihovní výpůjční službu nejvíc využívaly knihovny v Oskavě, Postřelmově a Velkých Losínách.

5.5 Výpůjční činnost knihoven ve středisku Šumperk

	Registrovaní uživatelé		Výpůjčky	Návštěvníci v knihovně		Počet obyvatel	% čtenářů z obyvatel
	celkem	z toho do 15 let		celkem	z toho virtuální návštěvy		
Bludov	144	49	7 151	1 626	36	3 060	4,71 %
Bohdíkov	85	50	1 447	1 480	552	1 296	9,88 %
Raškov	43	11	1 244	669	162	–	–
Bohutín	56	8	3 351	519	15	784	7,14 %
Bratrušov	50	12	3 446	664	50	642	7,79 %
Bušín	26	2	775	167	12	384	6,77 %
Dlouhomilov	50	16	2 389	440	42	476	10,50 %
D. Studénky	101	6	1 319	592	8	1 444	6,99 %
H. Studénky	7	2	108	45	22	349	2,01 %
Hrabišín	16	3	653	234	44	884	1,81 %
Chroměč	22	5	1 031	620	6	561	3,92 %
Jakubovice	4	0	170	185	3	211	1,90 %
Jedlí	8	2	139	54	5	662	1,21 %
Kolšov	61	23	1 590	458	34	731	8,34 %
Loučná n.D.	43	1	1 559	443	4	1 488	2,89 %
Nový Malín	361	180	4 234	8 315	643	3 725	9,69 %
Olšany	42	9	1 580	410	1	1 054	4,93 %
Kláštorec	10	0	708	83	0	–	–
Oskava	99	38	3 380	2 379	187	1 323	7,48 %
Písařov	4	1	140	27	11	734	0,54 %
Postřelmov	149	37	5 770	3 607	769	3 023	4,93 %
Rapotín	226	55	8 677	3 407	606	3 382	6,68 %
Rejchartice	15	0	107	108	11	180	8,33 %
Sobotín	45	13	1 361	323	36	1 175	3,83 %
Sudkov	64	11	2 507	517	11	1 201	5,33 %
Vernířovice	21	3	490	177	46	200	10,50 %
Vikýřovice	149	37	3 959	1 014	23	2 366	6,30 %
Vyšehorí	12	1	177	68	2	278	4,32 %
Zborov	17	8	329	121	1	250	6,80 %
celkem	1 930	583	59 791	28 752	3 342	31 863	5,76 %
2023	2 032	631	63 864	39 282	14 603	32 094	6,33 %
porovnání	–102	–48	–40 73	–10 530	–11 261	–231	–0,57 %

Tabulka č. 15: Výpůjční činnost knihoven ve středisku Šumperk

5.6 Kulturní akce knihoven ve středisku Šumperk

V místních knihovnách střediska Šumperk se v roce 2024 uskutečnilo celkem 366 kulturních a vzdělávacích akcí, kterých se celkem zúčastnilo 11 418 návštěvníků. Knihovny v Bušíně, Bohutíně, Horních Studénkách, Klášterci, Písařově, Rejcharticích, Vyšehoří a ve Zborově neuspořádaly v loňském roce žádnou akci.

V červenci proběhl již třetí ročník festivalu autorského čtení Kniha v lázni. V rámci regionální spolupráce se do projektu opět zapojila i lázeňská střediska ve Velkých Losínách, Bludově a Sobotíně. Nově se připojily Loštice, četlo se v tamní židovské synagoze. Návštěvníci si mohli poslechnout autorská čtení Karin Lednické, Petry Procházkové, Jáchyma Topola a Markéty Pilátové.

Bludov

Celkem 30 akcí, 496 účastníků

Knihovnu pravidelně navštěvovali žáci prvního stupně místní ZŠ. Opět proběhla oblíbená Noc s Andersenem, již se zúčastnilo 10 dětí. Po celý rok probíhala v knihovně soutěž Lovci perel. Bludov se i v loňském roce zapojil do letní akce Kniha v lázni – v místní MŠ a v Kavárně v Oranžerii četla Markéta Pilátová, na zámku pak Karin Lednická.

Bohdíkov

Celkem 34 akcí, 292 účastníků

I v tomto roce se konalo pasování prvňáčků na čtenáře v rámci projektu Knížka pro prvňáčka. Pasování se tentokrát zúčastnil i ředitel školy, rodiče a příbuzní dětí, samotného pasování se ujal pan starosta jako král. Úspěšný byl také druhý ročník knihovního příměstského tábora, během kterého děti navštívily knihovny v Olomouci, Šumperku a Novém Malíně.

Raškov

Celkem 8 akcí, 115 účastníků

Během léta si zájemci mohli do knihovny přijít zahrát deskové hry. V Raškově se opět konala oblíbená Noc s Andersenem. Akce se zúčastnilo 10 dětí, letošním tématem byli Dubánci. Pro zpestření a rozšíření programu večera využila knihovnice klubovny patřící ke kulturnímu domu.

Bratrušov

Celkem 2 akce, 31 účastníků

V knihovně proběhla Vánoční dílna pro děti i dospělé. Knihovna opět pořádala Soutěž čapa Literouše.

Dlouhomilov

Celkem 5 akcí, 32 účastníků

Knihovna pro zájemce uspořádala tvořivou Velikonoční dílnu a na podzim tvoření z přírodnin. Návštěvníci si mohli prohlédnout výstavu Dubánci.

Dolní Studénky

Celkem 17 akcí, 283 účastníků

Do knihovny letos opět pravidelně docházely děti z místní MŠ a ZŠ, aby se seznámily s knihami. Knihovnice si pro děti opět připravila výtvarnou soutěž, tentokrát na téma doprava a dopravní značky. Knihovnu také několikrát navštívil klub důchodkyň.

Hrabišín

Celkem 3 akce, 49 účastníků

Knihovnu několikrát navštívily děti ze školní družiny, aby se seznámily s knihami, poslechny si úryvky z knih pro děti a půjčily si knihy domů.

Chromeč

Celkem 11 akcí, 393 účastníků

Opět se konaly oblíbené, již tradiční akce jako Velikonoční jarmark a Vánoční jarmark. Knihovnu v průběhu roku navštěvovaly děti z místní MŠ v rámci projektu Bookstart, do kterého je knihovna zapojená.

Jakubovice

Celkem 4 akce, 41 účastníků

Nová knihovnice pro knihovnu zakoupila pár deskových her, aby měly místní děti možnost trávit sychravá podzimní odpoledne v teple u oblíbených zábavných aktivit.

Kolšov

Celkem 2 akce, 54 účastníků

Knihovnu navštívily děti z místní MŠ a ZŠ, aby se seznámily s knihami, prohlédly si nové knihy a případně si nějaké i půjčily domů.

Loučná nad Desnou

Celkem 1 akce, 90 účastníků

V knihovně proběhla výstava prací žáků místní ZŠ.

Nový Malín

Celkem 122 akcí, 5 573 účastníků

Knihovnu opět pravidelně navštěvovaly v rámci družiny děti z místní ZŠ. V březnu proběhla Noc s Andersenem, během které v knihovně přespalo 18 dětí. Pravidelně se konalo Cestování do paměti, tedy trénování paměti pro seniory zábavnou formou. Jako každý rok knihovna uspořádala Vánoční jarmark.

Olšany

Celkem 2 akce, 40 účastníků

V knihovně se na podzim konalo autorské čtení Františka Osladila. Knihovnice také uspořádala besedu pro děti z místní MŠ.

Oskava

Celkem 58 akcí, 1 184 účastníků

Pro žáky základní školy připravila knihovnice několik knihovnických lekcí. I v loňském roce se knihovna zapojila do celostátní akce Noc s Andersenem, v knihovně přenocovalo 29 dětí. V červnu proběhlo pasování prvňáčků na čtenáře. Seniorům nabídla knihovna trénink paměti.

Postřelmov

Celkem 46 akcí, 1 584 účastníků

Knihovnu pravidelně během celého roku navštěvovaly děti z místní MŠ a ZŠ, knihovnice si pro ně připravila besedy na různá témata. Opět proběhlo Pasování prvňáčků na čtenáře ve spolupráci se ZŠ Postřelmov. V březnu se uskutečnila oblíbená Noc s Andersenem, během které přenocovalo

v knihovně 45 dětí. „Se sovou ke hvězdám“ – takové bylo téma letošní Letní akce pro děti, již tradičního příměstského tábora. Po celý rok navštěvovali knihovnu studenti Virtuální univerzity třetího věku, kromě samotných přednášek knihovnice pro studenty připravila také naučný výlet do Žďáru nad Sázavou.

Rapotín

Celkem 37 akcí, 829 účastníků

Knihovnice si připravovala pravidelné besedy pro děti z místní MŠ i ZŠ. Opět se realizovala Virtuální univerzita třetího věku. Na podzim se mohli zájemci zúčastnit workshopu zaměřeného na výrobu vonných svíček nebo si poslechnout autorské čtení Anny Strnadové.

Sobotín

Sobotín se opět zapojil do akce Kniha v lázni, v Resortu Sobotín se konala beseda s Karin Lednickou, Petrou Procházkovou, Markétou Pilátovou a Jáchymem Topolem.

Sudkov

Celkem 3 akce, 75 účastníků

Na jaře knihovnu navštívily děti z místní MŠ a prvního stupně ZŠ.

Vikýřovice

Celkem 10 akcí, 214 účastníků

Knihovnu pravidelně navštěvovaly děti z místní MŠ a ZŠ. Zájemci se mohli zúčastnit Velikonočního tvoření nebo promítání dokumentu České děti Volyně.

5.7 Personální a prostorové změny

V roce 2024 došlo k několika personálním změnám. V Obecní knihovně Rapotín nahradila Vladimíru Horníčkovou Anna Ferancová, v Místní knihovně Velké Losiny nahradila Hanu Mertovou Karolína Machusová, v Místní knihovně Horní Studénky pak Moniku Kubičkovou Šárka Masná a v Místní knihovně v Jakubovicích nahradila Květoslavu Kamlerovou Marta Pospíšilová. Chod Místní knihovny v Bohdíkově byl narušen následky zářijových záplav, kdy byla knihovna v Bohdíkově i její pobočka v Raškově celý říjen pro veřejnost zcela zavřena. Od listopadu byla knihovna v Bohdíkově otevřena v omezeném provozu, knihovna v Raškově fungovala od listopadu

bez omezení.

5.8 Vzdělávání knihovníků

12. března 2024 se konala porada knihovníků místních knihoven, které se zúčastnilo 19 knihovnic, 26. září 2024 se pak konal Vzdělávací seminář za účasti 46 knihovnic.

5.9 Úspěchy knihovnice střediska Šumperk

Místní knihovna v Bohdíkově byla vyhlášena Knihovnou roku 2024 za akce zaměřené na knihy, ale i na mezigenerační propojování a za nenásilný přístup ke knize a čtení. Knihovnice MK v Bohdíkově Ing. Šárka Kobzová byla oceněna titulem Knihovnice Olomouckého kraje roku 2024 (ocenění uděluje regionální pobočka SKIP 10). Knihovnice MK Postřelmov Ing. Petra Balcárková byla oceněna druhým místem v soutěži o Nejlepšího venkovského knihovníka Olomouckého kraje roku 2024.

Obrázek č. 60: Vyhlášení venkovského knihovníka Olomouckého kraje 2024, 17. 10. 2024

6 HOSPODAŘENÍ MĚSTSKÉ KNIHOVNY T. G. MASARYKA ŠUMPERK ZA ROK 2024

6.1 Výnosy

VÝNOSY CELKEM	15 995 950,50 Kč
Výnosy z transferů celkem	13 469 235,00 Kč
Příspěvek zřizovatele na provoz	10 698 000,00 Kč
Dotace Olomouckého kraje na regionální funkce knihoven	2 656 119,00 Kč
Časové rozlišení transferu na pořízení DM	115 116,00 Kč
Výnosy z hlavní činnosti celkem	2 461 211,50 Kč
Prodej služeb	1 053 379,50 Kč
Výnosy z pronájmu	236 048,00 Kč
Výnosy z vyřazených pohledávek a smluvní pokuty	5 520,00 Kč
Prodej materiálu – knihovní fond obcí střediska Šumperk	553 067,50 Kč
Ostatní výnosy – věcné knižní dary	101 742,00 Kč
– regionální služby	84 467,50 Kč
– ostatní výnosy	14 238,00 Kč
Čerpání fondů	412 749,00 Kč
Výnosy z doplňkové činnosti celkem	65 504,00 Kč
Výnosy z prodaného zboží	1 304,00 Kč
Výnosy z pronájmů	64 200,00 Kč

Tabulka č. 16: Výnosy Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk za rok 2024

Dotace Olomouckého kraje na výkon regionálních funkcí

Z dotace byly profinancovány náklady na materiál, knihy do výměnných fondů, cestovné, dopravu, servis knihovnického SW, mzdové náklady a knihovnické služby střediskových knihoven Šumperk, Hanušovice, Loštice, Mohelnice, Úsov a Zábřeh.

6.2 Náklady

NÁKLADY CELKEM	15 901 190,43 Kč
Hlavní činnost celkem	15 871 334,95 Kč
Materiálové náklady celkem	2 006 358,19 Kč
z toho – knihovní fond MK TGM Šumperk	764 932,25 Kč
– výměnný knihovní fond střediska Šumperk	362 080,15 Kč
– výměnný knihovní fond střediskových knihoven regionu	399 087,10 Kč
Spotřeba energií	901 091,92 Kč
Opravy a údržba	233 963,14 Kč
Cestovné	67 735,00 Kč
Náklady na reprezentaci	31 460,98 Kč
Služby	1 938 653,19 Kč
Mzdové náklady	6 734 332,00 Kč
Zákonné a jiné sociální pojištění	2 184 478,00 Kč
Zákonné sociální náklady	323 343,01 Kč
Prodaný materiál – knihovní fond obcí střediska Šumperk	409 871,70 Kč
Drobný dlouhodobý majetek	608 297,82 Kč
Odpisy majetku	414 756,00 Kč
Náklady z vyřazených pohledávek	5 520,00 Kč
Ostatní náklady	11 474,00 Kč
Doplňková činnost celkem	29 855,48 Kč
Výsledek hospodaření v hlavní činnosti	59 111,55 Kč
Výsledek hospodaření v doplňkové činnosti	35 648,52 Kč
Celkem výsledek hospodaření za organizaci	94 760,07 Kč

Tabulka č. 17: Náklady Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk za rok 2024

Energie

V roce 2024 došlo k nárůstu nákladů na energie oproti předchozímu roku. Za elektrickou energii +135 540 Kč, za vodné a stočné +12 393 Kč. Naopak u plynu byla úspora –17 368,89 Kč. Ceny plynu a elektrické energie soutěžíme prostřednictvím zřizovatele na burze.

Dlouhodobý majetek

Zvýšeny byly také výdaje na pořízení majetku. V knihovně proběhla obnova počítačů, notebooků a katalogů v půjčovnách ve výši 443 752 Kč, z toho 292 049 Kč bylo pokryto z rezervního fondu a 49 792 Kč z fondu investic. Dále bylo pořízeno vybavení a zařízení pro zajištění kulturních

a vzdělávacích akcí.

Investiční dotace MK ČR VISK 3

Knihovna získala grant z programu ministerstva kultury VISK 3 na pořízení VerbisBoxu, který byl instalován na dvorku knihovny a slouží k zajištění bezkontaktního půjčování knih. Z celkových nákladů na pořízení VerbisBoxu ve výši 355 398 Kč bylo z grantu uhrazeno 234 000 Kč a z fondu investic knihovny 121 398 Kč jako spoluúčast grantu.

6.3 Hospodaření s peněžními fondy

Fond investic	
Počáteční stav k 1. 1. 2024	709 584,80 Kč
Tvorba fondu ve výši odpisů	299 640,00 Kč
Investiční dotace MK ČR – VISK 3	234 000,00 Kč
Čerpání fondu	487 228,00 Kč
Zůstatek k 31. 12. 2024	755 996,80 Kč

Tabulka č. 18: Fond investic

Rezervní fond	
Počáteční stav k 1. 1. 2024	762 983,55 Kč
Tvorba fondu – zlepšený VH	563 133,16 Kč
– peněžní dary na kulturní a vzdělávací akce	170 000,00 Kč
Čerpání fondu	412 749,00 Kč
Zůstatek k 31. 12. 2024	1 083 367,71 Kč

Tabulka č. 19: Rezervní fond

7 ZÁVĚR

Činnost Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk a knihoven, vůči kterým vykonávala regionální funkce, probíhala v roce 2024 ve standardním režimu.

Úspěchy knihovny

Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk uspěla v soutěži Městská knihovna roku 2024. Získala 1. místo. Cenu knihovně předával ministr kultury Martin Baxa.

Místní knihovna Bohdíkovo se umístila na 2. místě v soutěži Knihovna roku – základní kategorie. Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk se v rámci výkonu regionálních funkcí o tuto knihovnu stará a metodicky ji vede.

Spolupráce knihovny s místními organizacemi a spolky

Knihovna spolupracuje mimo jiné s Gymnázium Šumperk, Obchodní akademií Šumperk a s Vyšší odbornou školou a Střední průmyslovou školou Šumperk. V dopoledních hodinách nabízí studentům besedy se zajímavými hosty, kteří v knihovně mají v podvečerních hodinách přednášky pro širokou veřejnost. V době volných hodin a po vyučování studenti (a to nejen gymnázia, ale i vysoké školy sídlící v budově knihovny) využívají v nových prostorách knihovny vhodná studijní místa k setkávání, studiu a případným jednáním výboru školního parlamentu.

Knihovna spolupracuje také s Nemocnicí Šumperk, která pro návštěvníky ve spolupráci s knihovnou pořádá přednášky zaměřené na prevenci, první pomoc a jiné.

Dále knihovna spolupracuje s obecně prospěšnou společností Dětský klíč Šumperk, která poskytuje služby osobám s kombinovaným postižením, především s poruchou autistického spektra. Jedna z kluboven slouží ke speciální terapii. Někteří klienti Dětského klíče pomáhají při opravách knih. Literární kavárnu v knihovně provozují klienti Centra sociálních služeb Pomněnka, z. ú., kteří zde našli pracovní uplatnění.

Již tři roky je knihovna hrdým spolupracovníkem mezinárodního festivalu Blues Alive. V knihovně probíhá doprovodný program festivalu – odborné přednášky.

Knihovna navázala trvalou spolupráci s občanským sdružením Obnova kulturního dědictví údolí Desné a obcí Jindřichov a stala se hlavním organizačním partnerem Pekařovské pouti, která tradičně probíhá vždy druhý týden v srpnu.

Nově se knihovna zapojila do celoměstské akce Šumný Šumperk, která probíhá v měsíci červnu.

Knihovna měla na akci svůj vlastní stánek, kde propagovala regionální literaturu a regionální autory.

V Šumperku 15. 3. 2024

Předkládá: Mgr. Kamila Šeligová

Obrázek č. 61: Vyhlášení Městské knihovny roku 2024, 10. 10. 2024

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Počet registrovaných uživatelů.....	7
Tabulka č. 2: Srovnání počtu čtenářů s knihovnami ve městech Mohelnice a Zábřeh.....	7
Tabulka č. 3: Počet fyzických a virtuálních návštěv.....	8
Tabulka č. 4: Výpůjčky.....	8
Tabulka č. 5: Meziknihovní služby.....	11
Tabulka č. 6: Stav knihovního fondu MK TGM Šumperk k 31. 12. 2024.....	35
Tabulka č. 7: Přírůstky do knihovního fondu za rok 2024.....	35
Tabulka č. 8: Přírůstky do knihovního fondu včetně darů.....	35
Tabulka č. 9: Nákup do knihovního fondu.....	35
Tabulka č. 10: Průměrná cena knihy.....	36
Tabulka č. 11: Odpisy knihovních fondů.....	37
Tabulka č. 12: Přírůstky a odpisy místních knihoven.....	39
Tabulka č. 13: Srovnání nákupů v jednotlivých místních knihovnách.....	40
Tabulka č. 14: Cirkulace výměnných fondů.....	41
Tabulka č. 15: Výpůjční činnost knihoven ve středisku Šumperk.....	42
Tabulka č. 16: Výnosy Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk za rok 2024.....	48
Tabulka č. 17: Náklady Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk za rok 2024.....	49
Tabulka č. 18: Fond investic.....	50
Tabulka č. 19: Rezervní fond.....	50

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Kávový dýchánek, 23. 5. 2024.....	6
Obrázek č. 2: Přednáška – Klenoty starodávné čínské literatury, 11. 1. 2024.....	16
Obrázek č. 4: Karneval, 26. 1. 2024.....	16
Obrázek č. 6: Pozdravujte kluky, řeku a les – Jan Zajíc, pochodeň č. 2, 22. 2. 2024.....	16
Obrázek č. 3: Do knihovny za pohádkou – Detektiv Emil a králík s velkýma ušima, 13. 1. 2024 ..	16
Obrázek č. 5: Přednáška – Co se děje se světem?, 31. 1. 2024.....	16
Obrázek č. 7: Přednáška – Dům na venkově – tradice, citlivá obnova a novostavby, 11. 3. 2024.....	16
Obrázek č. 8: Vernisáž – Výtvarné přesahy, 14. 3. 2024.....	17

Obrázek č. 10: Autorské čtení – Člověk jménem Rour Ondřeje Vaculíka, 21. 3. 2024.....	17
Obrázek č. 12: Beseda – Život s autismem, 16. 4. 2024.....	17
Obrázek č. 9: Vernisáž – Ilustrace Jana Vaculíka, 21. 3. 2024.....	17
Obrázek č. 11: Přednáška Petra Fejka – Jak se dělá zoo, 26. 3. 2024.....	17
Obrázek č. 15: Uvítání knihy Drahomíra Polácha – Posledních 41 kroků od smrti. Proč?, 24. 4. 2024.....	18
Obrázek č. 13: Kávový dýchánek, 23. 5. 2024.....	18
Obrázek č. 17: Kávový dýchánek, 23. 5. 2024.....	18
Obrázek č. 16: Vernisáž výstavy Štěpána Kovala v polském městě Głuchołazy, 10. 5. 2024.....	18
Obrázek č. 14: Kávový dýchánek, 23. 5. 2024.....	18
Obrázek č. 18: Uvítání knihy Helmuta Kopetzkeho – Byl jsem Sudeťák, 28. 5. 2024.....	18
Obrázek č. 19: Poezie a hudba – Kafka Band, 4. 6. 2024.....	19
Obrázek č. 21: Vernisáž výstavy Pavla Preisnera – Ježkovy voči II, 5. 9. 2024.....	19
Obrázek č. 23: Beseda Adama Kašpara – Hory, hvězdy, pralesy, 10. 9. 2024.....	19
Obrázek č. 20: Vernisáž výstavy R. Kukly – Černá na bílém, 27. 6. 2024.....	19
Obrázek č. 22: Dny evropského dědictví – Komentovaná prohlídka židovského hřbitova, 6. 9. 2024.....	19
Obrázek č. 24: Beseda Adama Kašpara – Hory, hvězdy, pralesy, 10. 9. 2024.....	19
Obrázek č. 25: Přednáška Petra Koubského – Umělá inteligence, 26. 9. 2024.....	20
Obrázek č. 27: Beseda o sportu a zdraví, 9. 10. 2024.....	20
Obrázek č. 29: Autorské čtení a beseda – Jiří Padevět, 21. 10. 2024.....	20
Obrázek č. 26: Beseda o sportu a zdraví, 9. 10. 2024.....	20
Obrázek č. 28: Autorské čtení a beseda – Jiří Padevět, 21. 10. 2024.....	20
Obrázek č. 30: Poezie a hudba – Luboš Pospíšil, 22. 10. 2024.....	20
Obrázek č. 31: Poezie a hudba – Luboš Pospíšil, 22. 10. 2024.....	21
Obrázek č. 33: Poezie a hudba – Šansonárium s Miloněm Čepelkou, 7. 12. 2024.....	21
Obrázek č. 35: Koncert – Cimbálka CML Šumperk, 17. 12. 2024.....	21
Obrázek č. 32: Přednáška – Za tajemstvími hradu Brničko, 29. 10. 2024.....	21
Obrázek č. 34: Koncert – Cimbálka CML Šumperk, 17. 12. 2024.....	21
Obrázek č. 36: Kniha v lázni – Markéta Pilátová čte v Kavárně v Oranžerii (Bludov).....	24
Obrázek č. 38: Kniha v lázni – Jáchym Topol čte na dvorku MK TGM Šumperk.....	24
Obrázek č. 40: Kniha v lázni – Beseda autorů v Resortu Sobotín.....	24

Obrázek č. 37: Kniha v lázni – Jáchym Topol čte na dvorku MK TGM Šumperk.....	24
Obrázek č. 39: Kniha v lázni – Markéta Pilátová čte v Synagoze v Lošticích.....	24
Obrázek č. 41: Kniha v lázni – Beseda autorů v Resortu Sobotín.....	24
Obrázek č. 42: Kniha v lázni – Karin Lednická čte v MK TGM Šumperk	25
Obrázek č. 44: Kniha v lázni – Karin Lednická čte na bludovském zámku.....	25
Obrázek č. 46: Kniha v lázni – Petra Procházková čte na dvorku MK TGM Šumperk	25
Obrázek č. 43: Kniha v lázni – Karin Lednická čte v MK TGM Šumperk	25
Obrázek č. 45: Kniha v lázni – Karin Lednická čte na bludovském zámku.....	25
Obrázek č. 47: Kniha v lázni – Petra Procházková čte na dvorku MK TGM Šumperk	25
Obrázek č. 48: MČK – zahájení festivalu v informačním centru	31
Obrázek č. 50: MČK – čtenářská štafeta	31
Obrázek č. 52: MČK – čtení ve Vlastivědném muzeu v Šumperku, studenti Gymnázia Šumperk..	31
Obrázek č. 49: MČK – hodina zpěvu v klášterním kostele, Motýli Šumperk a ZUŠ Šumperk ...	31
Obrázek č. 51: MČK – čtení v Galerii Jiřího Jílka, Studenti VOŠ a SPŠ Šumperk	31
Obrázek č. 53: MČK – čtení ve Vlastivědném muzeu v Šumperku, studenti Gymnázia Šumperk..	31
Obrázek č. 54: MČK – Běh pro Paraple	32
Obrázek č. 56: MČK – čtení v MK TGM Šumperk, čte Miloň Čepelka.....	32
Obrázek č. 58: MČK – čtení v Divadle Šumperk, čtou herci šumperského divadla a Miloň Čepelka	32
Obrázek č. 55: MČK – Běh pro Paraple	32
Obrázek č. 57: MČK – čtení na Hrádku (Divadlo Šumperk), čtou herci studia D123	32
Obrázek č. 59: MČK – čtení v Divadle Šumperk, čtou herci šumperského divadla a Miloň Čepelka	32
Obrázek č. 60: Vyhlášení venkovského knihovníka Olomouckého kraje 2024, 17. 10. 2024.....	47
Obrázek č. 61: Vyhlášení Městské knihovny roku 2024, 10. 10. 2024.....	52

Seznam příloh

Seznam knihoven regionu Šumperk k 1. 1. 2025

Benchmarking knihoven – výpis ze srovnávací databáze

Roční výkaz o knihovně (Kult (MK) 12-01)

Programový plakát festivalu Kniha v lázni 2024

Programový plakát festivalu Město čte knihu 2024

Seznam knihoven regionu Šumperk k 1. 1. 2025

Profesionální (15 a více hod. úvazku)	Neprofesionální (do 15 hod. úvazku)	Ev. č. MK ČR	Sigla	Pobočky	Celkem středisko
Hanušovice		581	SUG503		6 knihoven v 6 obcích + 1 pobočka
	Branná	825	SUG535		
	Kopřivná	1671	SUG555		
	Malá Morava	1556	SUG551	Podlesí (SUG552)	
	Jindřichov	1898	SUG557		
	Staré Město	1443	SUG549		
Loštice		116	SUG504		4 knihovny ve 4 obcích
	Moravičany	3211	SUG566		
	Palonín	575	SUG532		
	Pavlov	1268	SUG545		
Mohelnice		3418	SUG501	Květin	8 knihoven v 8 obcích + 7 poboček
				Křemačov	
				Libivá	
				Podolí	
				Studená Loučka	
				Újezd	
	Bohuslavice	879	SUG536		
	Krchleby	1825	SUG513		
	Líšnice	4910	SUG576		
	Lukavice	4110	SUG573	Slavoňov	
	Maletín	1817	SUG512		
	Mírov	4389	SUG575		
	Třeština	4077	SUG572		
Úsov		1608	SUG507		8 knihoven v 8 obcích
	Dubicko	4415	SUG520		
	Hrabová	1229	SUG542		
	Klopina	1133	SUG540		
	Lipinka	796	SUG534		
	Police	1329	SUG547		
	Rohle	1147	SUG541		
	Stavenice	1702	SUG556		
Zábřeh		1544	SUG802	Ráječek	12 knihoven ve 12 obcích + 4 pobočky
				Skalička	
				Hněvkov	
				Václavov	
	Brníčko	372	SUG528		
	Drozdov	3174	SUG563		

Profesionální (15 a více hod. úvazku)	Neprofesionální (do 15 hod. úvazku)	Ev. č. MK ČR	Sigla	Pobočky	Celkem středisko
	Hoštejn	2858	SUG561		12 knihoven ve 12 obcích + 4 pobočky
	Jestřebí	1638	SUG553		
	Leština	3195	SUG564		
	Nemile	3562	SUG570		
	Postřelmůvek	3609	SUG571		
	Rájec	2628	SUG560		
	Rovensko	2983	SUG562		
	Svébohov	1535	SUG550		
	Zvole	2029	SUG559		
Šumperk		102	SUG001	Klub důchodců	32 knihoven ve 32 obcích + 6 poboček
Libina		1138	SUG506	Dolní Libina	
Štítý		0518	SUG505		
Velké Losiny		0389	SUG508		
Ruda n. Moravou		0959	SUG509	Hostice	
				Hrabenov	
Bludov		4041	SUG518		
Nový Malín		756	SUG756		
Oskava		3556	SUG527 SUG569		
Postřelmov		1653	SUG516		
Rapotín		2979	SUG511		
	Bohdíkov	1124	SUG538	Raškov (SUG539)	
	Bohutín	1330	SUG548		
	Bratrušov	299	SUG514		
	Bušín	0747	SUG533		
	Dlouhomilov	1285	SUG522		
	Dolní Studénky	3547	SUG525		
	Horní Studénky	1014	SUG537		
	Hrabišín	824	SUG515		
	Chromeč	4892	SUG510		
	Jakubovice	3430	SUG568		
	Jedlí	1652	SUG554		
	Kolšov	3395	SUG517		
	Loučná n. Desnou	0254	SUG530		
	Olšany	3387	SUG523	Klášterec	
	Písařov	1235	SUG543		
	Rejchartice	551	SUG529		
	Sobotín	0337	SUG531		
	Sudkov	3961	SUG521		
	Vernířovice	1263	SUG544		
	Vikýřovice	402	SUG519		
	Výšehoří	1746	SUG524		
	Zborov	203	SUG565		

K 1. 1. 2025 fungovalo celkem 87 pracovišť, z toho bylo 16 profesionálních knihoven s úvazkem nad 15 hod. týdně, dále 54 ostatních knihoven s úvazkem do 15 hod. týdně a 17 poboček (z nich 3 neprofesionální).

 = automatizované půjčování

Benchmarking knihoven – výpis ze srovnávací databáze

data za rok: 2023
 použitá měna: CZK
 porovnání v rámci skupiny: 20 001 – 40 000 obyvatel
 první porovnávaná knihovna: Šumperk (25 061 obyvatel)
 druhá porovnávaná knihovna: Vsetín (25 393 obyvatel)

Indikátor	Hodnoty vybraných		Celostátní hodnoty			
	Šumperk	Vsetín	min.	průměr	medián	max.
Podmínky pro činnost knihovny						
1. Objem knihovního fondu na 1000 obyvatel	3137,44	3490,31	353,19	3962,63	3618,45	9572,01
2. % obnovy knižního fondu	3,53	4,28	1,92	4,33	3,97	10,27
3. Objem přírůstků na 1000 obyvatel	110,66	149,41	31,11	160,9	144,27	341,5
4. Počet exemplářů docházejících periodik na 1000 obyvatel	4,14	9,56	0,12	4,87	4,53	10,36
5. Počet internetových stanic na 1000 obyvatel	0,12	1,41	0,04	0,67	0,57	1,82
6. Plocha knihovny pro uživatele v m2 na 1000 obyvatel	35,41	52,89	4,31	42,31	36,85	100,05
7. Počet studijních míst na 1000 obyvatel	1,66	6,88	0,32	3,6	3,64	6,88
8. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 obyvatel	0,52	1,11	0,04	0,66	0,66	1,11
9. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 registrovaných čtenářů	3,45	4,34	0,89	4,77	4,34	9,25
10. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 návštěvníků	0,19	0,22	0,08	0,25	0,23	0,59
11. Roční provozní doba na 1000 obyvatel	95,91	176,41	17,08	125,7	113,15	266,52
12. % roční provozní doby z celkového pracovního fondu (zaokrouhleno na 2000 hodin)	9,25	7,95	4,59	10,34	9,25	21,6
13. Počet hodin pro veřejnost týdně	46	49	35	44,83	45	58
14. % výdajů na knihovnu z celkových výdajů zřizovatele	1,33	2,7	0	44,64	1,41	1156,72

Indikátor	Hodnoty vybraných		Celostátní hodnoty			
	Šumperk	Vsetín	min.	průměr	medián	max.
Uživatelé, služby						
15. Registr. čtenáři – % z obsluhované populace	15,02	25,53	4,45	14,43	14,06	26,85
16. Registr. čtenáři do 15 let – % z obsluhované populace do 15 let	33,98	60,87	11,88	32,76	28,33	65,94
17. Počet návštěv na jednoho obyvatele	2,75	5,07	0,48	2,79	2,55	6,01
18. Počet návštěv na 1 provozní hodinu	28,71	28,75	10,97	25,39	22,41	72,55
19. Počet virtuálních návštěv na obyvatele	1,32	2,65	0	1,93	1,53	6,95
20. % návštěvníků internetu z celkového počtu návštěvníků	1,25	2,57	0,07	3,56	2,32	24,82
21. Počet (absenčních) výpůjček na obyvatele	4,42	4,66	0,64	3,67	3,45	8,78
22. Počet výpůjček na registrovaného čtenáře	29,42	18,26	14,3	25,5	25,75	44,15
23. Obrat knihovního fondu	2,97	3,24	0,73	1,55	1,28	3,77
24. Kulturní a vzděláv. akce na 1000 obyvatel	28,06	48,07	1,03	24,33	22,89	75,71
25. Internetové služby: webová stránka, on-line katalog a další	12	24	0	13,17	15	24
26. Počet kladně vyřízených zaslaných požadavků MVS na 100 reg. uživatelů	3,01	2,31	0,27	3,13	2,81	6,72
27. % návštěvníků fyzických kulturních a vzdělávacích akcí z celkového počtu návštěvníků	30,4	18,18	7,1	19,99	19,55	39,72
28. % návštěvníků online kulturních a vzdělávacích akcí z celkového počtu návštěvníků online služeb	0	0	0	0,21	0	1,98
29. Počet výpůjček krásné literatury pro dospělé na jednoho dospělého reg. uživatele	53,43	35,11	15,9	31,96	30,86	60,03
30. Počet výpůjček naučné literatury pro dospělé na jednoho dospělého reg. uživatele	11,95	8,57	1,56	7,37	7,22	17,42
31. Počet výpůjček krásné literatury pro děti na jednoho reg. uživatele do 15 let	23,57	20,5	7,56	17,35	15,94	45,98

Indikátor	Hodnoty vybraných		Celostátní hodnoty			
	Šumperk	Vsetín	min.	průměr	medián	max.
32. Počet výpůjček naučné literatury pro děti na jednoho reg. uživatele do 15 let	5,69	3,1	0,95	3,47	3,18	12,4
33. Počet výpůjček periodik na jednoho reg. uživatele	6,37	5,34	0,16	4,4	3,47	19,93
34. Počet e-výpůjček e-dokumentů na jednoho reg. uživatele	0,32	0,3	0	0,29	0,3	0,59
Financování, výdaje, efektivita						
35. Provozní výdaje na 1 návštěvu	174,88	175,68	62,63	202,33	176,52	748,83
36. Celkové provozní náklady v přepočtu na jednoho obyvatele	481,48	890,92	29,96	527,42	481,48	890,92
37. Náklady na pořízení knihovního fondu v přepočtu na jednoho obyvatele	32,69	47,99	4,35	46,4	38,87	226,45
38. Náklady na nákup licencí na el. inf. zdroje v přepočtu na jednoho obyvatele	0	3,94	0	0,88	0,31	4,67
39. Náklady na pořízení knihovního fondu na výpůjčku	3,51	4,24	1,05	9,48	7,65	65,37
40. % čistých provozních nákladů (bez osobních nákladů a nákladů na knihovní fond) z celkových provozních nákladů	28,91	31,39	-39,36	18,82	19,36	49,59
41. % nákladů na pořízení knihovního fondu z celkových provozních nákladů	6,79	5,39	1,08	9,44	7,92	27,72
42. % osobních nákladů z celkových provozních nákladů	64,3	63,23	46,11	71,74	71,89	112,63
43. % získaných dotací a grantů na celkovém rozpočtu knihovny z celkových příjmů na provoz	3,27	3,76	0	5,22	1,76	72,42
44. % vlastních příjmů na celkovém rozpočtu knihovny z celkových příjmů na provoz	7,54	6,31	0,98	5,8	5,79	11,64
45. Investiční výdaje na 1000 obyvatel	0	0	0	11952,04	536,1	180113,29

Roční výkaz o knihovně za rok 2024

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2024. Ochrana důvěrnosti údajů je zaručena zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Údaje se zjišťují pro potřebu Ministerstva kultury, které odpovídá za jejich ochranu. Zpravodajská jednotka je povinna poskytnout všechny požadované údaje. Děkujeme za spolupráci.

Název zpravodajské jednotky (včetně obce/města působení)		Městská knihovna T.G. Masaryka Šumperk, p.o.
IČO	65496604	Evid. č. knihovny 102
Adresa	28. října 1280/1 Šumperk 78701	
Telefon	583 214 588	
Kraj	Olomoucký kraj	
www stránky ZJ	www.knihovnaspk.cz	
E-mail	knihovna@knihovnaspk.cz	
Zřizovatel (vyplní se slovně)	město Šumperk	
Velikost obsluhované populace ¹	25598	
Bezbariérový přístup	Ano	

I. KNIHOVNÍ FOND

		Č. ř.	Celkem
a		1	2
Stav knihovního fondu celkem k 31. 12. min. roku		0101	120 287
Knihovní jednotky celkem k 31. 12. sledovaného roku ² (součet ř. 0103 až 0113)		0102	122 446
v tom	naučná literatura	0103	33 692
	krásná literatura	0104	85 140
	rukopisy	0105	
	mikrografické dokumenty	0106	
	kartografické dokumenty	0107	
	tištěné hudebniny	0108	
	zvukové	0109	3 405
	zvukové obrazové	0110	
	obrazové	0111	
	elektronické dokumenty	0112	
	jiné	0113	209
Počet exemplářů titulů docházejících periodik		0114	106
Počet knihovních jednotek ve volném výběru		0115	62 073
Přirůstky ³		0116	5 821
Úbytky ⁴		0117	3 662

II. UŽIVATELÉ

		Č. ř.	Celkem
a		1	2
Registrovaní uživatelé ve sledovaném období		0201	4 012
z toho registrovaní uživatelé do 15 let		0202	1 250
Návštěvníci celkem (fyzické + online, ř. 0204 + ř. 0210)		0203	150 022
Návštěvníci knihovny (fyzické návštěvy, součet ř. 0205 až 0209)		0204	74 780
v tom (z řádku 204)	návštěvníci půjčoven a studoven	0205	50 519
	návštěvníci využívající internet v knihovně	0206	1 016
	návštěvníci kulturních akcí	0207	10 155
	návštěvníci vzdělávacích akcí	0208	10 989
	návštěvníci ostatních akcí, kde knihovna není hlavním pořadatelem	0209	2 101
	Návštěvníci online služeb (virtuální návštěvy z ř. 0505 + 0507 + 0511 + 0515 + 0516)	0210	75 242

Právní forma zpravodajské jednotky (zakazuje se odpovídající právní forma)	Organizační složka státu dle zák. č. 219/2000 Sb. *	11
	Organizační složka kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	12
	Organizační složka obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	13
	Organizační složka hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	14
	Státní příspěvková organizace dle zák. č. 219/2000 Sb. *	21
	Příspěvková organizace kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	22
	Příspěvková organizace obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	(23)
	Příspěvková organizace hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	24
Jiná -		90

* ve znění pozdějších předpisů

III. VÝPŮJČKY

		Č. ř.	Celkem
a		1	2
Vypůjčky celkem (fyzické + online, ř. 302 + 513)		0301	249 591
Vypůjčky fyzických dokumentů celkem (součet ř. 0303 až 0316)		0302	247 921
v tom	naučná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0303	34 587
	krásná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0304	156 210
	naučná literatura dětem (knihy)	0305	5 542
	krásná literatura dětem (knihy)	0306	27 023
	vypůjčky periodik	0307	18 954
	rukopisy	0308	
	mikrografické dokumenty	0309	
	kartografické dokumenty	0310	
	tištěné hudebniny	0311	
	zvukové	0312	5 164
	zvukové obrazové	0313	
	obrazové	0314	
	elektronické dokumenty	0315	
	jiné	0316	441
Prezenční vypůjčky evidované (z ř. 0302) ⁵		0317	1 834
Prolongace (z ř. 0302) ⁵		0318	132 586

IV. DALŠÍ ÚDAJE

		Č. ř.	Celkem
a		1	2
Meziknihovní výpůjční služba v rámci státu	obdobně požadavky z jiných knihoven	počet požadavků	0401 650
		počet kladně vyřízených požadavků	0402 634
		počet požadavků	0403 102
		počet kladně vyřízených požadavků	0404 102
Meziknihovní výpůjční služba	požadavky z jiných zemí	počet požadavků	0405
		počet kladně vyřízených požadavků	0406
		počet požadavků	0407
		počet kladně vyřízených požadavků	0408
Výměnné fondy	půjčené jiným knihovnám	počet svazků	0409 8 519
	půjčené od jiných knihoven	počet svazků	0410
Vzdělávání knihovníků (pro knihovníky včetně RF, akce organizované vykazující knihovnou)			0411 5
Profesní vzdělávání odborných zaměstnanců knihovny (počet zaměstnanců, kteří se vzdělávali k 31.12.)			0412 13
Profesní vzdělávání odborných zaměstnanců knihovny (počet hodin celkem k 31.12.)			0413 561
Počet odborných zaměstnanců (fyzické osoby), kteří splnili standard vzdělávání k 31.12.)			0414 6
Kulturní, komunitní a volnočasové akce pro veřejnost (besedy, výstavy, aj.)			0415 239
z ř. 0415 online (virtuální) kulturní, komunitní a volnočasové akce pro veřejnost			0416
Vzdělávací akce pro veřejnost (semináře, kurzy, aj.)			0417 527
z ř. 0417 online (virtuální) vzdělávací akce pro veřejnost			0418

² V knihovních jednotkách.

³ Přirůstky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

⁴ Úbytky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

⁵ Vyplňují všechny knihovny.

Dokončení oddíl IV	Č. ř.	Celkem
a	1	2
z ř. 0417 a 0418 vzdělávací akce v oblasti ICT (inform. a komunikačních technologií)	0419	
Ostatní akce, kde knihovna není hlavním pořadatelem	0420	29
Počet titulů vydaných neperiodických publikací dle zák. č. 37/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů	0421	
Náklad (počet výtisků v ks)	0422	
Počet titulů vydaného periodického tisku dle zák. č. 46/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů	0423	
Náklad (počet výtisků v ks)	0424	
Počet titulů vydaných elektronických dokumentů včetně internetu	0425	
Plocha knihovny pro uživatele v m ²	0426	915
Počet studijních míst k 31. 12.	0427	43
Počet počítačů připojených na internet pro uživatele k 31. 12.	0428	3
Připojení Wi-Fi v prostorách knihovny pro uživatele	0429	Ano
Poskytujete uživateli kopírovací služby	0430	Ano
Počet hodin pro veřejnost týdně ⁶	0431	46

V. ELEKTRONICKÉ SLUŽBY KNIHOVNY

	Č. ř.	Celkem	
a	1	2	
		ANO	NE
Webová stránka knihovny	0501	Ano	
Elektronický katalog knihovny na internetu	0502	Ano	
Počet návštěv webové stránky knihovny za sledované období	0503		25 355
Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru knihovny	0504		4 386
Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu	0505		55 050
Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru knihovny	0506		416
Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru mimo knihovnu	0507		20 192
Počet vlastních specializovaných databází	0508		
Počet licencovaných elektronických informačních zdrojů	0509		
Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází celkem z prostoru knihovny	0510		
Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází celkem z prostoru mimo knihovnu	0511		
Počet zobrazených (stažených) digitálních dokumentů	0512		
Počet online výpůjček e-knih, e-audioknih apod.	0513		1 670
Online informační služby (počet zodpovězených dotazů)	0514		
Návštěvníci online (virtuálních) kulturních, komunitních a volnočasových akcí	0515		
Návštěvníci online (virtuálních) vzdělávacích akcí	0516		

VI. ZAMĚSTNANCI

		Č. ř.	Celkem	
a		1	2	
Počet zaměstnanců (přepočtený stav) ⁷		0601	15,7	
v tom	odborní	VŠ knihovnického směru	0602	3,0
		VOŠ knihovnického směru	0603	
		VŠ ostatní	0604	4,0
		VOŠ ostatní	0605	1,0
		SŠ knihovnického směru	0606	1,7
		SŠ ostatní	0607	3,5
	ostatní	0608	2,5	
	Počet	dobrovolných pracovníků		0609
hodin odpracovaných dobrovolnými pracovníky ročně		0610		

IX. SÍŤ KNIHOVEN K 31. 12. sledovaného roku

	Č. ř.	Národní knihovna ČR	Moravská zemská knihovna v Brně	Krajské knihovny	Základní knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí ¹¹	Ostatní základní knihovny s profesionálními pracovníky	Základní knihovny s neprofesionálními pracovníky	Ostatní knihovny evidované dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.	Knihovny celkem
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8
Počet knihoven celkem	0901	-	-	-	-	-	-	-	-
Počet poboček	0902	x	-	-	-	-	-	-	-
z ř. 0902 pojízdných	0903	x	-	-	-	-	-	-	-

⁶ Vypíňují všechny knihovny. Uvede se týdenní počet hodin u ZKNP, ostatní knihovny s více útvary pro veřejnost uvedou týdenní počet hodin u nejdéle otevřeného útvaru. Nesčítají se provozní doby jednotlivých útvarů. Údaj se nesumarizuje.
⁷ Uvede se celoroční průměr evidenčního počtu zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané. ZKNP vyplňují pouze řádek 0601 a pouze mají-li uzavřenu řádnou pracovní smlouvu.

Komentář:

VII. PŘÍJMY, RESP. VÝNOSY

	Č. ř.	Celkem v Kč
a	1	2
Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) a za zboží	0701	1 054 684
z toho výnosy (příjmy) z hlavní činnosti	0702	1 053 379
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze stát. rozpočtu	0703	
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu kraje	0704	2 656 119
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu obce	0705	10 698 000
Příspěvky, dotace a granty na provoz od ostat. subjektů	0706	
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze zahraničí	0707	
z toho z fondů EU	0708	
Dary a sponzorské příspěvky	0709	120 700
Ostatní provozní výnosy výše neuvedené	0710	1 466 448
Příjmy (výnosy) celkem (součet ř. 0701 + ř. 0703 až 0707 + ř. 0709 + ř. 0710)	0711	15 995 951
Dotace a granty na investice ze státního rozpočtu	0712	234 000
Dotace a granty na investice z rozpočtu kraje	0713	
Dotace a granty na investice z rozpočtu obce	0714	
Dotace a granty na investice od ostatních subjektů	0715	
Dotace a granty na investice ze zahraničí	0716	
z toho z fondů EU	0717	
Dotace a granty na investice celkem (součet ř. 0712 až 0716)	0718	234 000

VIII. VÝDAJE, RESP. NÁKLADY

		Č. ř.	Celkem v Kč
a		1	2
Spotřeba materiálu, energie, zboží a služeb		0801	4 875 959
z toho nájmy		0802	
Osobní náklady (součet ř. 0804 až 0807)		0803	9 224 134
v tom	mzdy (resp. platy)	0804	6 570 201
	ostatní osobní náklady	0805	164 131
	náklady na zdravotní a sociální pojištění	0806	2 166 459
	zákonné sociální náklady	0807	323 343
Náklady na pořízení knihovního fondu celkem (z ř. 0801 včetně periodik a pořízení licencí na elektronické zdroje) ⁸		0808	1 619 199
z toho	nákup a předplatné periodik ¹⁰	0809	94 288
	nákup a pořízení licencí na elektronické zdroje ¹⁰	0810	93 100
Daně a poplatky (bez daně z příjmů)		0811	
Daň z příjmů (účet. skupina 59)		0812	
Odpisy dlouhodobého majetku		0813	414 756
Ostatní provozní náklady výše neuvedené		0814	1 386 341
Výdaje (náklady) celkem (součet ř. 0801 + ř. 0803 + ř. 0811 až 0814)		0815	15 901 190
z toho výdaje na hlavní činnost (z ř. 0815)		0816	15 871 334
Investiční výdaje (na hmotný a nehmotný majetek) celkem		0817	472 203
v tom	hmotný majetek ⁹	0818	472 203
	nehmotný majetek ¹⁰	0819	

⁸ Ř. 0808, ř. 0809 a dle skutečnosti i ř. 0810 vyplňují všechny knihovny i ZKNP.
⁹ Vstupní cena vyšší než 40 000 Kč a provozně-technické funkce delší než jeden rok (§ 26 ZDP).
¹⁰ Vstupní cena vyšší než 60 000 Kč a doba použitelnosti delší než jeden rok (§ 32a ZDP).
¹¹ Základní knihovny pověřené krajskou knihovnou výkonem regionálních funkcí, které vykonávají statistická zjišťování.

Odesláno dne: 14.03.2025 13:55:33	Razítko: Jméno (hůlkovým písmem) a podpis vedoucího zpravodajské jednotky: Městská knihovna T.G.Masaryka Šumperk, příspěvková organizace	Výkaz vyplnil - jméno (hůlkovým písmem) a podpis: Miluše Halmichová Telefon: 583550427 e – mail: halmichova@knihovnaspk.cz
--------------------------------------	---	---

KNIHA V LÁZNI

literární festival autorských čtení
9.–13. 7. 2024

**úterý
9**

18:00 – Šumperk – Městská knihovna TGM
Jáchym Topol

10:00 – Bludov – MŠ
Markéta Pilátová (pro děti)

18:00 – Bludov – Kavárna v Oranžerii
Markéta Pilátová

**středa
10**

18:00 – Loštice – Synagoga
Markéta Pilátová

18:00 – Velké Losiny – Ruční papírna
Jáchym Topol

**čtvrtek
11**

16:00 – Velké Losiny – Místní knihovna
Markéta Pilátová

16:00 – Loštice – Synagoga
Jáchym Topol

19:00 – Sobotín – Resort Sobotín
Beseda s autory: Karin Lednická, Markéta Pilátová, Petra Procházková, Jáchym Topol

**pátek
12**

18:00 – Velké Losiny – Zámecká kavárna
Petra Procházková

18:00 – Šumperk – Městská knihovna TGM
Karin Lednická

**sobota
13**

16:00 – Bludov – Zámek
Karin Lednická

18:00 – Šumperk – Městská knihovna TGM
Petra Procházková

Zdeněk Svěrák

www.mestoteknihu.cz

LITERÁRNÍ A FILMOVÝ FESTIVAL

MĚSTO ČTE KNIHU 2024

ŠUMPERK
4/11/ – 9/11/2024

Festival Město čte knihu
podporuje město Šumperk.

Šumperk

Pondělí 4/11/2024

Informační centrum Šumperk - 10:00
Zahájení výstavy obrázků ze soutěže
Město čte knihu
Účast žáků ze ZŠ
Vstup volný

Klášteřínský kostel (Šumperk) - 17:00
Hodina zpěvu
- Motýlí Šumperk a ŽUŠ Šumperk
Vstup volný

Kino Oko Šumperk - 19:00
Film - Kolja
Vstupné: 70 Kč

Úterý 5/11/2024

Kino Po strništi bos s popisekou
audiostopou pro nevidomé
Čtení a promítání pro SONS
• Klub důchodců - 13:30
Čtou herci šumberského divadla
Vstup volný

Sociální služby pro seniory Šumperk
(Domov důchodců) - 14:00
Čtou herci šumberského divadla
Vstup volný

Galerie Jiřího Jilky - 17:00
Čtou studenti VOŠ a SPŠ Šumperk
Vstup volný

Kino Oko Šumperk - 19:00
Film - Jako jád
Vstupné: 70 Kč

Středa 6/11/2024

Kino Oko Šumperk - 17:00
Stopy Jary Cimrmana - Patrik Ulrich
Vstup volný

Kino Oko Šumperk - 19:00
Film - Největší sezóna
Vstupné: 70 Kč

Čtvrtek 7/11/2024

Vlastivědné muzeum v Šumperku
17:00
Zahájení výstavy - Filmová expozice
Jana a Zdeňka Svěrákových
Čtou studenti Gymnázia Šumperk
Host Jan Svěrák
Vstup volný

Kino Oko Šumperk - 19:00
Film - Tatínek
Úvod k filmu Jan Svěrák
Vstupné: 70 Kč

Pátek 8/11/2024

SVČ Doris Šumperk
9:00-17:00
Zabavný den pro školy, školky
a rodiče s dětmi
Vstup volný

Běh pro PARAPLE
Park u SVČ Doris Šumperk
Start od 15:15

Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk

17:00
Komponovaný pořad:
- záznam rozhovoru se Zdeňkem Svěrákem,
který byl natočen pro festival MČK

- Miloň Čepelka čte povídky
Zdeňka Svěráka a vypráví o spolupráci
se Zdeňkem Svěrákem
Vstup volný

Hrádek, Divadlo Šumperk - 19:00
Čtou herci Studio D123
Vstup volný

Sobota 9/11/2024

Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk
9:30
Předání cen vítězům
výtvárné a literární soutěže

Kino Oko Šumperk - 10:30
Ať žijí duchové
Vstupné: 70 Kč

Divadlo Šumperk - 17:00
Čtou herci šumberského divadla
+ Miloň Čepelka
Vstupné: 90 Kč

Divadlo Šumperk - 19:00
Dokument Štace Miloně Čepelky
s následnou besedou
Hosté - Miloň Čepelka a Patrik Ulrich
Vstup volný

Čtenářská štafeta proběhne na
základních a středních školách
od 5/11 do 6/11/2024.

**ZDĚMĚK
SVĚRÁK**

**MĚSTO ČTE
KNIHU
2024**

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
T. G. MASARYKA Šumperk

2024